PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės Jūs
Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 351 PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 28, 1939, TORONTO, ONTARIO METAI VIII

ANGLIJOS-FRANCIJOS MISIJOS VYKS MASKVON

Sako Derybos Ant Tiek Nuprogresavo, Kad Jau Galima Tartis Štabams

William B. Curts, iš Oaklando, Calif., kurs Vokietijoj būdamas labai įžeidė nazius ant vienos alinės sienos užrašydamas eilėraštį, kuriame buvo ir šie žodžiai: "Hitleris neturi pačios, ūkininkas kiaulių, o mėsininkas — mėsos." Už tai naziai buvo jį įmetę į kalėjimą, kur išlaikė visą mėnesį.

LONDONAS, Liepos 26. — Anglija ir Francija rengiasi pasiųsti į Maskvą karines misijas pasitarti su Sovietų Sąjungos armijos atstovais del bendros akcijos prieš agresorius. Šios misijos į Maskvą išvyksiančios dešimties dienų laikotarpy.

Anglijos, Francijos ir Sovietų Sąjungos atstovų pasitarimai del sudarymo antiagresinio fronto ant tiek nuprogresavę, kad jau esą galima tartis ir štabams del išdirbimo planų bendrai akcijai, nelaukiant pakto pasirašymo.

Autoritetingi šaltiniai nurodo, kad Anglijos misijai vadovaus admirolas, o Francijos misijai veikiausiai generolas Gamelinas, vyriausias Francijos kariuomenės komandierius.

Pasitarimai dar neišrišę netiesioginės agresijos klausimo. Kitaip sakant, dar nesusitarta kokius veiksmus laikyti netiesiogine agresija. Anglijos ministerių kabinetas pasiųsiąs savo atstovui naują formulę tuo reikalu.

Sovietų atstovas pareiškęs, kad kariškų misijų pasitarimas parodytų, ant kiek tokia sąjunga būtų galinga, jei pavyks ją sudaryti.

Hitleris Labai Susirūpinęs

Londoną pasiekę diplomatiniai pranešimai sako, kad vokiečiai pradeda abejoti, ar pavyks Dancigą prijungti prie reicho.

Pirmiau naziai manė, kad toks ilgas pakto sudarymo atidėjimas lenkų užsispyrimą sunaikins. Bet taip neįvyksta.

Derybos su Sovietų Sąjunga del pagerinimo prekybos taipgi jokio progreso nerodančios. Vokiečių atstovas sugrįžęs iš Maskvos del kokių tai naujų instrukcijų.

PIKIETUOJA PRIEŠ IŠVEŽIMĄ SENO METALO Į JAPONIJĄ

NANAIMO. — Šios apylinkės gyventojai veda organizuotą kovą prieš išvežimą iš Kanados į Japoniją senų metalų. Jie jau antra savaitė pikietuoja. Liepos 25 d. pranešimas sako, kad jiems pavyko sulaikyti sunkvežimius, kurie vežė į prieplauką metalą del Japonijos.

Dabar pikietininkai praleidžia tik tiek metalo, kiek reikalinga vietiniams reikalams.

Taip veikia gyvenanti Pacifiko vandenyno pakraščiais ir ant salų mūsų broliai.

ONTARIJOS PROVINCIJA NUKENTĖJO NUO SAUSROS

TORONTO. — Ontarijos provincijos vaisių, daržovių ir tabako augintojai, taipgi kitų žemės ūkio produktų tiekėjai skaudžiai nukenčia nuo sausros ir karščių. Del stokos lietaus ne tik neauga daržovės, vaisiai, bet ir gyvuliai neturi ką ėsti. Kaip kuriose pieninėse pasireiškia trūkumas pieno.

Apskaičiuojama, kad jeigu tuojau nebus lietaus, tai šiais metais tabako derlius bus perpus mažesnis, kas reiškia apie 15-20 milijonų svarų mažiau tabako.

Suvienytos Valstijos Nutraukė Prekybinę Sutartį Su Japonija

WASHINGTON, Liepos 26. — Reikšdamos protestą Japonijai, del biaurių jos žygių Kinijoj, Suvienytos Valstijos nutraukė prekybinę sutartį su Japonija, padarytą 1911 metais.

Nors sulyg sutarties turi praeiti 6 mėnesiai laiko iki bus galima nutraukimą vykdyti gyveniman, tačiau manoma, kad sutarties nutraukimas nuties kelią linkui embargo, draudžiančio parduoti Japonijai karo medžiagą, amuniciją ir ginklus.

Šių priemonių griebtis Suvienytų Valstijų valdžią privertė japonų veiksmai Kinijoj, atsukti prieš Suvienytų Valstijų piliečius ir interesus.

Karščiai Pažeidė Vakarų Kanados Derlių

OTTAWA. — Rytinės Kanados bedarbiai turėjo viltį gauti kiek nors užsidirbti prie javų valymo Vakarinėje Kanadoje. Jų viltis išblaško Vakarinę Kanadą palietę nepaprasti karščiai. Derlius skaudžiai nukentėjo.

Saskačevano provincijos valdžia praneša, kad jos provincijoje yra užtektinai bedarbių ir nepageidaujanti iš kitur atvykstančių. Perspėja, kad "atvykusiems iš kitų provincijų bedarbiams nebus duodama jokių pašalpų."

Tokias žinias paduoda Dominijos Statistikos biuras.

VOKIETIJOS ŠEIMOS APTAKSUOJAMOS 2.2 sv. SENO METALO

BERLYNAS. — Nazių valdžia išsiuntinėjo aplinkraštį visiems Berlyno gyventojams, kad kiekviena šeima surinktų ir valdžiai įteiktų po 2.2 svaru seno metalo.

Šienapiūtė Lietuvoje. Lietuvaitės grėbėjos, linksmos suspėjusios sugrėbti ir sukrauti į kūgius kvėpiantį šieną dar nesulytą.

Jeigu Japonai Nori Gauti Pamoką, Galėsim Ją Duoti, Sako Sovietų Laivyno Vadas

MASKVA, Liepos 26. — Sovietų Sąjungos laivyno komisaras admirolas Kuznecovas pareiškė, kad rytiniai Sovietų Sąjungos kaimynai matomai nori gauti pamoką iš ginkluotų Sovietų Sąjungos jėgų, jog Sovietų rubežiai nepereinami. O jeigu jie to nori, jis pridėjo, galėsim duoti.

"Aš žinau, kad nekurie neramūs mūsų kaimynai Tolimuose Rytuose reikalingi pamokos iš ginkluotų mūsų jėgų, kad suprasti, jog mūsų rubežiai neperžengiami," pareiškė jis.

"Nors mes niekam negrumojam," tęsė jis, "mūsų laivynas bus agresyviškiausiu laivynu, jeigu mūsų priešai privers mus griebtis už ginklo apgynimui tėvynės."

Jis nurodė, kad Sovietų laivynas nei kiek nesilpnesnis už didžiųjų valstybių laivynus. Submarinų jėga esanti lygi Italijos ir Vokietijos submarinų jėgai.

"Sovietų Sąjunga galinga ir jūrose ir kasdien vis stiprėja. Sovietų Sąjunga pasirengus statyti dar didesnius laivus," nurodė jis.

Tokie aštrūs Sovietų Sąjungos laivyno komisaro pabrėžimai skaitomi dideliu perspėjimu japonams, kurio priekabiauja prie Sovietų Sąjungos Sachalino saloje ir kitur.

Japonai, kaip pranešimai sako, prie Sachalino salos koncentruoją didelį skaičių laivų.

Federaliai Rinkimai Priklaso Nuo Europos

OTTAWA, Ont. — Ministeris pirmininkas Mackenzie King paskelbė, kad dapildomieji rinkimai Calgary West konstituencijoj įvyks rugsėjo 25 dieną.

Kuomet laikraščių reporteriai užklausė jį apie federalius rinkimus, jis pareiškė, kad jie priklauso nuo padėties Europoj.

Jeigu Europoj bus taika, nors tokia kaip dabar, rinkimai įvyksią dar šiais metais. Jeigu kils krizis, vedąs prie karo, tuomet rinkimai būsią atidėti neribotam laikui.

Tas rodo, kad ko tai laukiama. Jeigu jau valdžios galva taip išsireiškia, tai klausimas labai rimtas. Panašiai kiek laiko atgal išsireiškė ir prezidentas Rooseveltas.

Naziai Skleidžia Savo Propagandą Kandoje

SASKATOON. — Vietinės viešosios skaityklos vedėjas Mr. L. Rosenberg pranešė, kad jis nazių agentų yra grąsinamas už tai, kad atsisakė įrašyti į viešąjį Saskatoono knygyną 150 nazių propagandinių knygų, kurios buvo prisiųstos iš Hamburgo, Vokietijos.

Mr. L. Rosenbergas pakviestas kalbėti viešame mitinge nurodinėjo, kad Saskačevano provincijoje yra 23 nazių koncentravimosi punktai. Šioje provincijoje veikianti naziai visaip grąsina Kanados valdžios tarnautojams ir veda šnipinėjimo darbą prieš Kanadą.

North Battleford distrikto fašistai Nacional Socialistų partijos vardu pasiskelbė, kad jie statys savo kandidatą sekančiuose federaliniuose rinkimuose. Reiškia, Vokietijos nazių partija statys savo kandidatus Kanadoje. Tuo tarpu Kanados valdžia nenori matyti ruošiamą pavojų. Liaudis turės priversti valdžią susirūpinti, o ne, tai pati turės bausti mūsų šalies priešus.

Suėmė Komunistų Redaktorių už Raštus Prieš Nazių Šnipus

PARYŽIUS. — Louis Sanpaix, vienas iš redaktorių komunistinio dienraščio "L'Humanite," tapo areštuotas už tai, kad jis tame laikraštyje iškėlė aikštėn, kaip Hitlerio šnipai plačiai ir giliai veikia Francijoj ir kaip šalies valdžia pro pirštus žiūri į pavojingą nazių veiklą.

Tūkstančiai telegramų nuo darbininkų ir šiaip pažangių žmonių iš Francijos ir jos kolonijų reikalauja, kad premjero Daladiero valdžia tuojaus paliuosuotų šį komunistų redaktorių. Dešiniųjų buržujų politikas Henri de Kerillis rašo savo laikrašty: "Aš visą amžių kovojau prieš komunizmą. Bet šiuo klausimu tiesa yra komunistų pusėje."

PARYŽIUS. — Ispanijos Komunistų Partija pradėjo leisti Madride savo organą "Mundo Obrera."

Šitas laikraštis 1936 metais suvaidino labai svarbų vaidmenį Madrido apgynime. Dabar, nežiūrint Franko fašistinės reakcijos, laikaraštis išleidžiamas reguliariai.

Kaip jau buvo rašyta, japonai anglų setlementą Tientsine aptvėrė elektrinėm vielom. Šis paveikslas parodo pirmą elektros vielų auką. Kinietis guli elektros jėgos užmuštas. Nors Anglijos valdžia japonams nusileidžia, tačiau japonai blokados nepanaikina.

Pranas Adomėlis Palaidotas Labai Iškilmingai. Karstą Puošė Daug Gražių Vainikų

Vakar buvo toji liudnoji diena . . . Kas tik pažino Praną Adomėlį, visi jo giminės, visi idėjos draugai liudo, nulenktom galvom atidavė paskutinę pagarbą . . .

Vakar, pirmadienį, liepos 24 d., kaip 2 val. po pietų, draugo Prano Adomėlio lavonas išlydėtas iš P. J. Ridiko koplyčios ir palaidotas Lietuvių Tautiškose kapinėse.

Pranas Adomėlis, vilniečių šeimos narys (direkcijos narys), širdingas, jaunas revoliucinis žmogus, vos sulaukęs 30 metų amžiaus, žuvo pereito ketvirtadienio ryte trokų katastrofoje.

Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį jo lavonas išbuvo P. J. Ridiko koplyčioje pašarvotas gražiame karste. Viduje koplyčios, apie jo karstą, buvo labai daug gyvų gėlių vainikų, tai paskutinė dovana taip brangiam draugui.

Per visas tris dienas atsilankė labai daug žmonių. Naktimis iki po vidurnakčio budėjo draugai ir draugės, stovėjo prie jo karsto garbės sargyba. Visi suspaustomis širdimis dusavo ir gailėjo draugo . . .

Laidotuvių Procesija

Vakar, pirmadienį, dar prieš dvyliktą, pradėjo rinktis būriais žmonių, kad suteikti paskutinį atsisveikinimą idėjos draugui. Prie karsto pasakė graudingą atsisveikinimo kalbą drg. Vladas Raila, gyvenęs kartu su velioniu Kanadoj. Draugai A. Kenstavičienė ir Al. Brazis sudainavo laidotuvėm pritaikytą dainą. Palydovų akyse pasirodė ašaros . . . Juk taip gaila jauno žmogaus, žadėjusio labai daug darbininkiškam judėjimui . . .

Artimieji draugai ir draugės formaliai išsirikiavę išlydėjo karstą. Prasidėjo nešimas puošniųjų vainikų. Pasirodė Amerikos vėliava ir darbo žmonių raudonoji, kurią Pranas taip mylėjo ir gerbė.

Prasidėjo automobilių susirikiavimas. Jų lydėjime dalyvavo mažiausia 150. Karstą nešė

(Nukelta ant 5 puslp.)

ŠASK. PROVICIJA PRADEDA VIEŠUOSIUS DARBUS

REGINA, — Saskačevano provincijos valdžia priėmė federalės valdžios pasiulymą pradėt viešus darbus su išlaidomis, kurių pusę sumoka provincija ir kitą pusę federalė valdžia. Viešųjų darbų programoje numatyta išleisti $1,250,000.

Bedarbių ir šiaip progresyvės organizacijos reikalauja, kad federalės ir provincialės valdžios skirti pinigai būtų sunaudojami tiktai algoms už darbą, o vedamiems darbams medžiagas turi suteikti miestų municipalai. Taipgi pareikalavo, kad būtų duodama pilną laiką dirbti prie viešų darbų dirbantiems.

Sask. provincija neprisideda prie streikierių Duplesio-Hepburno.

OTTAWA. — Kanadoje yra 6,500,000 žmonių turinčių balsavimo teises.

PRANAS ADOMĖLIS

Sako Čemberlenas Sutikęs Skolint Naziam $5,000,000,000

LONDONAS. — Anglijos ministeris pirmininkas Neville Čemberlenas teisinosi seime, būk jo valdžia nežadėjus penkių bilijonų dolerių paskolos Vokietijai. Čemberlenas pasakojo, būk "nieko nežinojęs" apie tai, kad Anglijos užjūrių prekybos ministeris R. S. Hudson ketina Hitleriui 5 bilijonus dolerių paskolos, jeigu Hitleris sutiks apribot ginklavimąsi ir negrobt svetimų kraštų.

Bet ministeris Hudson, sūnus didžiausio Anglijos muilo fabrikanto, parodė, jog Čemberlenas puikiai žinojo apie tą paskolos planą Hitleriui. Hudson pareiškė: Praeitą penktadienį aš pasakiau premjerui N. Čemberlenui sumanymą apie 5 bilijonų dolerių paskolą Vokietijai, ir Čemberlenas užgyrė tą sumanymą. Tik ant rytojaus po to mudu su Vokietijos ekonominiu atstovu H. Wohlthanu bendrai išdirbome planą, pagal kurį Anglija skolintų Vokietijai 5 bilijonus dolerių.

Anglijos-Japonijos Sutartis Silpnina Kiniją

WASHINGTON, Liepos 26. — Valdžios organai tyrinėdami Tolimųjų Rytų padėtį pripažino, kad Anglijos nusileidimai Japonijai ir palankios sutartys su ja, ypatingai Anglijos pripažinimas Japonijai teisių palaikyti savo armiją Kinijoje yra geriausias Japonijos įrankis slopinimui kinų kovingumo prieš įsiveržėlius.

Net pačios Japonijos valdžios galvos atvirai pareiškė, kad Japonijos-Anglijos sutartis yra "diplomatinis Japonijos laimėjimas." Tokiais Čemberleno žygiais piktinasi ne tik Kinijos, bet ir Anglijos žmonės. Ypač tie, kurie taip žiauriai persekiojami Anglijos setlementuose.

MONTREAL. — Čia paskelbti daviniai sako, kad laike 1938 m. Montreale kilo 44,104 gaisrai, kurie sunaikino $25,899,180 vertės turto. Apskaičiuojama, kad apie 60 nuošimčių įvyko del įvairaus neatsargumo.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013. Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Del Liaudies Balso Darbininkų Pasitraukimų

Kaip kiekvienas naujas įvykis iššaukia daug visokių komentarų, taip be jų neapsieinama ir po bent kokio pasikeitimo Liaudies Balso darbininkų tarpe. Ir dabar, vos spėjus draugui M. Guobai išvykti darbo ieškoti mainose, tuojaus pasipylė visoki komentarai, o priešai tuojaus paleido pletkus, būk M. Guoba pabėgo su pinigais, nors jie gerai žino, kad draugas dirbo prie redakcijos, o ne prie administracjos. Neapsieinama be visokių pastabų ir iš daugų pusės. Vieni kritikuoja štabą, kam jis taip lengvai leidžia, o kiti Matą Guobą, kam jis pasitraukė. Tai neteisingi primetimai.

Kaip visiems gerai žinoma, darbo žmonių judėjimas yra laisvanoris. Net ir tokie žygiai, kaip kad vykimas Ispanijon ir stojimas į mirtinus mūšius su liaudies priešais, buvo atliekami laisva valia, niekas prie to nevertė. Taip pat ir prie laikraščio visi darbininkai stoja laisvu noru. O jeigu kuriam draugui atsiranda sunkumų ir yra progų tuos sunkumus nugalėti, nedaroma jokių žygių sulaikyti. Taip ir buvo su keliais Liaudies Balso darbininkais. Kada draugas J. Broga atsikviesdamas draugę pasidarė skolų, jam teko ieškoti geresnio uždarbio, kad būtų galima skolas atmokėti. Draugą Adomėlį privertė pasitraukti silpna sveikata. Apie draugą Matą Guobą galima pasakyti tą patį, ką pasakėm ir apie J. Brogą.

Kai kas, žinoma, sako, kad draugai pastatė savo reikalus virš laikraščio, virš darbo žmonių judėjimo reikalų. Taip sakyti negalima. Draugai nepasitraukė taip, kad laikraščiui ar judėjimui reiktų nukentėti. Jeigu padėtis būtų buvus tokia, kad del pasitraukimo reiktų laikraštį mažinti ar retinti, tuomet būtų galima pasakyti, kad draugai pasielgė negerai. Dabargi to nebuvo ir nėra. Įvyko tik pasikeitimai. Vieni draugai, atsidūrę į sunkesnes ekonominės sąlygas, perėjo į kitą darbo šaką, o kiti draugai stojo į jų vietas. Ar būtų praktiška reikalauti, kad draugai vilktų ir vilktų visuomenės naštą, jei visuomenė neparūpina tokios algos, kuri lygintųsi nors su vidutine darbininko alga, kuomet galima pasikeisti, paimti kitus draugus? Manome, kad ne.

Pasitraukimas nuo laikraščio taip pat nereiškia pasitraukimą iš judėjimo. Kaip kiti draugai ir draugės, nedirbą prie laikraščio gali atlikti didelius darbus, taip ir tie, kurie pasitraukia. Teisybė, dažnai būna, kad naujai pasitraukusiems tenka dirbti daug sunkesnėse sąlygose, kaip kad senai įsidirbusiems, ir delto mažiau dirbti organizaciniame fronte, bet už tai jų kaltinti negalima. Reikia daugiau kaltinti tuos, kurie gali dirbti, o nedirba.

Darbininkų judėjimas prirodė, kad darbo žmonių tarpe pasišventelių netrūksta. Bet taip pat parodė, kad per žiaurus pasišventimas tuo metu, kada to sąlygos nereikalauja, yra skriauda tiems, kurie paima pernelyg sunkią naštą. Daug geriau judėjimui ir tiems draugams, kuomet ta našta nešama didesnio skaičiaus draugų ir draugių. Matas Guoba padirbo prie laikraščio gana ilgą laiką. Prie to, jis nemažai laiko sugaišo dalyvaudamas pasauliniame lietuvių kongrese Kaune. Už tokį pasišventimą liaudies labui Matui Guobai reikia reikšti didelę padėką, nes ji jam priklauso.

Susidarė Graži Pora

Nekurį laiką J. Jokubynas nudavė esąs socialistu. Buvo prisirašęs net prie socialdemokratų grupės. K. Burė, būdamas "anam sviete," buvo prisiplakęs prie Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos ir net prie Komunistų Partijos. Tik kuomet partija įtarė, kad toj grupėj priklauso daug šnipų, visą tą grupę išbraukė. Dabar šitie abu vyrai, vienas buvęs "socialistu," o kitas "komunistu," pamatė, kad jie klydo manydami, jog įlindę į darbininkų judėjimą sugriaus jį iš vidaus. To rezultate šiandien ši pora pradėjo atvirai veikti po tautininkų, kartu, žinoma, ir fašistų vėliava. Tam prirodymų jau netrūksta.

K. Burė, taip pat ir J. Jokubynas, jau rašinėja Vienybėje, smetonininkų organe. Be to, aną sekmadienį į savo pikniką užsikvietė New Canadian redaktorių. O New Canadian yra grynai fašistinis laikraštis. Jis yra leidžiamas imigrantų fašistų, palaikančių ryšius su naziais ir kitais Kanados ir jos žmonių priešais.

K. Burė nori pasigauti žuvelių aiškindamas, kad pirmiau jis klydo. Girdi, ir aš buvau komunistu, bet dabar pamačiau, kad labai klydau. Išeina, kad ir kiti turi apsižiūrėti, ar tik neklysta. Veikiausiai ir Jokubynas sako, kad jis klydo prigulėdamas prie socialdemokratų. Bet gyvenimas parodė, kad tokių, kurie panašiai suklysta, žmonės neklauso.

Mes jau seniau socialdemokratus perspėjom, kad J. Jokubynas darbuojasi, kad tik sukiršinti socialistus prieš komunistus, o paskui nusitempti juos į tautininkų lagerį. Ir reikia pasakyti, kad buvo bepradedąs temptis. Dėka Liaudies Balsui, per kurį tas žygis buvo nušviestas, sąžiningesni socialistai apsižiūrėjo ir atsitraukė. Tačiau ta žaizda, kurią padarė Jokubynas del torontiečių judėjimo, yra labai didelė, vargiai bepavyks ją užgydyti. Gal kada nors socialistinės minties lietuviai pamatys, kad jie klydo pasiduodami Jokubyno pinklėms.

Kova prieš fašistus, mėginančius ardyti pažangų lietuvių judėjimą ir traukti lietuvius į fašistinį lagerį, nėra vien Liaudies Balso ir jo šalininkų reikalas. Tai kiekvieno pažangaus lietuvio reikalas. Liaudies Balso manymu, visi pažangios minties lietuviai turėtų veikti bendrai, kad ir Burės-Jokubyno fašizmui būtų užkirstas kelias, kaip kad montrealiečiai užkirto visokiems panašiems bandymams.

Žinoma, atsiras tokių, kurie, manys, kad tos poros pastangos pakenkti komunistams, atneš naudą socialistinės minties srovei. Bet mes galime iš kalno pasakyti, kad to niekad neįvyks. Fašizmas nedraugas ir socialistams. Todel būtų klaida susilaikyti nuo kovos tik tuo sumetimu, kad jis atsuktas vyriausiai prieš komunistus ir jų simpatikus. Fašizmas taip pat priešas ir tikintiems, nes gyvenimas parodė, kad fašizmas persekioja ir religines organizacijas. Lietuvoj fašistai uždraudė ne tik komunistų ir socialdemokratų organizacijas, o ir liaudininkų ir krikščionių demokratų.

Musolinis: — Generolas Frankas dabar tikrai laimingas žmogus, nes jis dabar liuosas nuo kitų šalių armijų.

—Iš Marianne, Paryžius

Kas Kenkia Winnipego Lietuvių Vienybei

WINNIPEG, Man. — Liepos 12 d. LLD 217 kuopos pastangomis buvo sušauktas masinis Winnipego lietuvių susirinkimas spaudos klausimu.

Dar tik pradėjus publikai rinktis tuojau pasigirdo įtartinų trukšmingų reikalavimų, kad būtų atidarytas mitingas, nors buvo visiems gerai žinoma, kad pas winnipegiečius yra paprotimas vėluotis, tai ir šiuo kart teko šiek tiek palaukti ir po skelbto laiko. Pagaliau, pirmininkas atidarė susirinkimą, patiekė dienotvarkę, kurioje buvo ir pora punktų LLD 217 kp. liečiančiais klausimais. Mitingo vedėju išrinktas d. K. Beniušis.

Susirinkimo vedėjas apibudino šaukto mitingo tikslus ir susirinkimui aptarus LLD 217 kuopos reikalus prieita prie diskusijų spaudos klausimu. Tuojau keletas pasiprašė balso.

Nekurie iš dalyvaujančių agitavo prieš Liaudies Balsą, būk jis aiškindamas Lietuvos ginklų fondo rėmimo klausimą Nr. 341-me winnipegiečius išvadinęs valdemarininkais ir dar kitokiais. Bet kas nors kiek nuosekliau sekė Liaudies Balsą, tai visi gerai žino, kad toks mūsų laikraščiui užmetimas visai neteisingas ir vykdomas todėl, kad tik nustatyti winnipegiečius prieš darbininkišką laikraštį, Liaudies Balsą. Minėtam Liaudies Balso numeryje, pastabose, kur rašyta apie voldemarininkus ir ginklų fondą, visai nelietė winnipegiečių. Kaip atrodo, tai kaip kurie draugai tas pastabas klaidingai suprato, o tuo pasinaudojo tas asmuo, kuriam jau senai rūpi kaip nors kiršinti Kanados lietuvius prieš savo darbininkišką laikraštį. O gal jam tiko ir ta sena patarlė: "Vagie, kepurė dega," gal jam ir užgavo valdemariškus tikslus. Tik man nuostabu, kad ir susirinkimo vedėjas pripažino, būk winnipegiečius Liaudies Balsas išvadinęs žemu valdemarininku vardu ir ragino duoti pastabą Liaudies Balsui, per Naujienas, Keleivį (Kodėl per "N." ir "K.?" — Red.), Laisvę, Vilnį ir Liaudies Balsą. Karosas tam netik pritarė, bet dar reikalavo, kad būtų griežtas protestas pasiųstas Liaudies Balsui.

Po diskusijų prieita prie balsavimo. Balsavimo daviniai: už pastabą 18 balsų, prieš 16. Ir duoti pastabą ne per visus laikraščius, bet tik Liaudies Balsą.

Po to drg. V. Lepeška, kaipo Liaudies Balso platintojas, susirinkimui pranešė, kad pereitame LLD 217 kp. susirinkime V. Karosas sutikęs pagelbėti platint Liaudies Balsą, bet vietoje pagelbėti platinti laikraštį, jis paišeliu ir antspauda sutepęs grąžinęs jį drg. V. Lepeškai pareikšdamas, kad jis laikraščio daugiau neplatins. V. Karosas aiškindamasis pareiškė: "Aš Liaudies Balsą budavojau, rėmiau ir kitus raginau remti, bet dabar nekenčiu." Bet kodėl nekenčia nepasakė. Tad visas tas jo aiškinimasis viena tepasakė, kad jis prastas budavotojas, jeigu pasibudavojęs griauja. Be to, pradėjo ir su daugiau savo "gerų darbų" girtis ir kaip liūdininką pastatė edmontonietį drg. S. Karvelį, kuris iškėlė V. Karoso priešdarbininkiškus elgesius Edmontone, ką, žinoma, V. Karosas greičiausia tikėjosi, kad darbininkai jau užmiršę. Bet gyvenimas parodo, kad kaip gerų, taip ir blogų darbų žmonės neužmiršta ir juos atatinkamose vietose atžymi. Tai ir Karosui buvo priminta dalis jo "nuopelnų."

Tenka pastebėti ir tas, kad V. Karosas prieš čia aprašomą mitingą smarkiai darbavosi bekiršindamas winnipegiečius prieš Liaudies Balsą. Jis netingėjo ir po darbininkų gyvenamus namus vaikščioti ir agituoti prieš mūsų darbininkišką laikraštį. Tą vakarą prieš mitingą kai kurie winnipegiečiai dar parke būnant jau buvo agituojami prieš Liaudies Balsą. Tai vis V. Karoso pastangos.

BUTKŲ JUZĖ

PAJŪRIO VASARA

Eini pavasarį į sodą arba lanką —
tenai tik šypsosi žiedai gėlelės.
Toks palaimingas rodos visas kelias,
kad džiaugsmo to gana ilgam pakanka.

Bet ašara gaili ne syk per skruostą riedą,
kai pažibą tą visą dalgiai kerta.
O vis tik ir toliau gyventi verta,
nes atžalos sukraus vėl naują žiedą.

Ateina vasara — ir saulė atgaivina.
Pajūry moterys pražįsta gražios;
ant lūpų deda jos raudoną dažą,
kurį mes kartais geriame kaip vyną.

Ir gojuose kasdien linksmai lakštutės suokia
vien tik saldžiosios meilės himnų gaidą.
Ir laimės saulė dar nenusileido;
kasdien sek jūrą pasaką kitokia.

Tai vis dažnai įguldo mus į saldų miegą;
tik sau mes siekiame dangaus migdolų,
o tėviškėj skurde paskendę broliai,
ir svetimieji išvelk jų sermėgą.

Bet pažvelgi pro langą — debesys ten juodi,
atvertas širdis maldai kel ražienos;
gailies, kad be naudos praėjo dienos,
kad sąžinė bent kiek nurimt neduoda.

Žiaurus ruduo. Audra aplinkui siausti ima.
Reik skirtis, o tai mums širdį varsto,
tai savo meilę guldome į karstą,
iš jos numezgę gailų atminimą.

Vėl grįžta vasara — ir saulė atgaivina.
Pajūry moterys pražįsta gražios;
ant lūpų deda jos raudoną dažą,
kurį mes kartais geriame kaip vyną.

Bet vasara, kurios taip ilgisi tėvynė,
pas mus ateiti tuokart tik tegali,
kai ant pečių į laisvę nešim šalį
ir iš vargų išvesim skurdžių minią.

Draugai ir draugės, mes ir toliau visi norime santaikoje gyventi ir organizuotis kovoms prieš mūsų klasės priešus, tad neturime taip greitai patikėti tokiems Karosams, kurie visaip stengiasi pakenkti mūsų sunkiai budavojamam darbininkiškam judėjimui; stengiasi ardyti mūsų vienybę ir solidarumą.

Mes turime orentuotis ir atskirti, kas kenkia mūsų judėjimui ir kas jį stiprina. Ar verta leisti tokiems žmonėms kaip Karosas, kad jie ruoštų antidarbininkiškiems laikraščiams ir įvairiems mūsų judėjimo priešams medžiagą-įrankius mūsų judėjimo atakavimui?

Mitingo Dalyvis

Rezoliucija

Lietuvos Ministerių Tarybos Pirmininkui Brigados Generolui J. Černiui, Ir Vyriausybei, Kaunas, Lietuva.

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija laike pusmetinio susirinkimo, kuris įvyko liepos 9 d., 1939 m., D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo salėje, 2161 St. Catherine Str. E., Montreal, Canada, varde mūsų draugijos 604 narių vienbalsiai pasisakome, kad mes remiame Lietuvos liaudies reikalavimus statomus Tamstų, p. Ministerių Tarybos Pirmininke, Vyriausybei ir kartu nuo savęs reikalaujame:

1. Pirmoj eilėj, be jokių atideliojimų, **paskelbt visuotiną amnestiją visiems priešfašistiniams politkaliniams**, kurie yra geriausi Lietuvos liaudies draugai, Nepriklausomybės gynėjai ir buvusios vyriausybės įkalinti už tai, kad jie kovojo už demokratines liaudies teises, ar ekonominį žmonių būvio pagerinimą.

2. Neskirstyti Lietuvos žmonių į "sūnus ir posūnius," t. y. suteikti pilną laisvę ir kitų srovių spaudai, organizacijoms ir jų susirinkimams, kaip ir tautininkų partijai. O jei ne, tai likviduoti ir tautininkų partiją su visais jos skyriais — likviduoti jos žalingą veikimą del Lietuvos liaudies ir jos Nepriklausomybės.

3. Mes reikalaujame paleisti dabartinį Lietuvos seimą, kuris nėra rinktas Lietuvos žmonių ir neturi teisės jų reikalų atstovauti, o paskelbti visuotinus seimo rinkimus, leidžiant laisvai visoms Lietuvos žmonių partijoms statyti savo kandidatus, darbuotis už jų išrinkimą ir pravesti balsavimus visuotinu, slaptu ir proporcingu balsavimu — mes reikalaujame atsteigimo demokratinės tvarkos Lietuvoj.

J. Lesevičius
M.L.S. ir D.P.D. Pirm.
V. Uldukis
Sekretorius

Rezoliucija

Lietuvos Ministerių Tarybos Pirmininkui Brig. Gen. J. Černiui, Ir Vyriausybei, Kaunas, Lietuva.

Lietuvos Literatūros Draugijos 137 kuopos pusmetinis susirinkimas, įvykęs liepos 7 d., 1939 m., 01234 Charlevoix St., Montreal, Canada, apsvarstėme mūsų einamuosius organizacinius reikalus ir tuo pačiu sykiu kaip lietuviai, Lietuvos liaudies draugai, pakėlėme ir Lietuvos klausimą.

Mes matome Lietuvos liaudies didelį nusivylimą naująja Lietuvos vyriausybe su generolu Černium priešakyj. Tą patį jaučiame ir mes, užsienio lietuviai. Daug daugiau tikėjomės mes ir Lietuvos liaudis ypatingai, kad ši Lietuvos Vyriausybė Nepriklausomybės pavojaus metu, kuris ir dabar nei kiek nesumažėjęs iš hitlerinės Vokietijos pusės, stengsis, pilna to žodžio prasme, apvienyti visą Lietuvos liaudį gynimui Nepriklausomybės, suteikiant **visiems** Lietuvos žmonėms demokratines teises. Kadangi lig šiol Jūsų vyriausybė to dar nepadarė, todel mes, varde 160 mūsų kuopos narių, pakartotinai reikalaujame:

1. Nepildyti tautininkų partijos ir jų vado A. Smetonos užgaidų, bet **pildyti plačiųjų masių, daugumos Lietuvos žmonių reikalus.**

2. Suteikti pilną laisvę opozicinei spaudai, kuri stovi prieš tautininkų partiją, už laisvę visų srovių organizacijoms ir jų susirinkimams, arba uždaryti ir tautininkų partijos veikimą likviduojant ją su visais jos skyriais.

3. Kuo veikiausiai **paliuosuoti visus politinius anti-fašistinius kalinius**, kurie įkalinti vien už tai, kad jie kovojo už Lietuvos

(Nukelta ant 5 puslp.)

Pastabos

Kad neprileisti plėšiko prie plėšimo, nevisuomet reikia pastatyti prieš jį lygią jėgą. Kartais ir mažas vaikas vagis ar plėšikus nuveja, žinoma, jeigu tik nenusigąsta ir nebėga nuo jų. Taip yra ir su agresoriais ir labiausia atsižymėjusiu jų vadu Hitleriu. Kad neprileisti jo prie grobimų daug silpnesnių valstybių, viena ko reik, tai — pasipriešinimo.

• • • •

Dancigą ir koridorių Hitleris norėjo pasigrobti ant gimtadienio, bet nepavyko. Lenkijos žmonės ir valdžia pasipriešino, plėšikas buvo priverstas pabėgti ten, iš kur buvo atslinkęs — į Berlyną. Nekitaip būtų buvę ir su Klaipėdos kraštu. Visa nelaimė tame, kad nieks nesipriešino. Plėšikui leido laisvai pasiimti grobį. Atrodo, kad plėšikų ir Lietuvos valstybės vaire sėdinčių buvo susitarimas. Ar ne?

• • • •

Būna atsitikimų, kad ir vagis vejamas šaukia: "Laikykite vagį! . ." Jis turi tikslą išsisukti nuo prasikaltimo. Taip dabar yra ir su CCF vadais. Jie savo partijos nariams draudžia remti Naujosios Demokratijos judėjimą. Ko gero, dar Naujos Demokratijos vadą Herridge apkaltina, kad jis skaldąs Kanados darbo žmonių judėjimą, kuomet jis darbuojasi apvienyti Kanados progresyviai nusistačiusius žmones, kad sekančiuose rinkimuose neprileisti reakcionierių prie valdžios. Tai negražus pateisinimas dar negražesnių darbų.

• • • •

Prastai sekasi streikieriams, Hepburnui-Duplesiui. Jų streiką prieš Kanados kultūrinimą ir prieš bedarbius pradeda iš visų pusių laužyti. Ne tik unijos, ne tik organizacijos, bet ir Toronto maudynėse besimaudanti žmonės. Jie paruošė p. Hepburnui "atvirlaiškį." Ir nebile kokį, o apie 6 pėdų ilgio ir apie 4 pėdų pločio. Ant jo užrašė reikalavimą, kad gerintų maudynes ir pabrėžė: "Suteik darbo del bedarbių!" Tą atviralaiškį Hepburnui teko pasiskaityti Toronto Stare. Taip ir reikia tokiems streikieriams.

• • • •

Ar žinote kodėl Naujienose dažnai telpa šmeižtų prieš kanadiečius ir jų progresyvį judėjimą? Į tą atsakymą davė vienas Naujienų korespondentas, Navagruckis. Jis, užklaustas, kodėl rašė šmeižtus prieš winnipegiečius, net ir tada, kada jam net fiziniai grąsino jo apšmeižti žmonės, atsakė: "Tiesa, kad daugelis winnipegiečių grąsino, bet kartais pasitajko sutikti ir tokių, kurie sako, kad žinotų, kas parašė, tai bačkutę užfundytų." Reiškia, tikisi bačkutės, tai ir šmeižia. Na, o kas būtų, jei atsitikime kas pasiūlytų ką nors geresnio? Daleiskime, kad Hitlerio agentai ką geresnio pažadėtų, ką tuomet Naujienų korespondentas darytų?

• • • •

Devyni Hawkesburio bedarbiai nuteisti po 10 dienų kalėjimo, už tai, kad jie neturėdami ką valgyti žuvavo Ottawos upėje. Del to kyla protestų audra.

Nuteistieji yra bedarbiai, kuriems jau keli mėnesiai atimta pašalpa. Jie badavo ir badaudami ieškojo išeities. Už tai kaltinami . . . Įkalinami . . . Pikta, kaip teisia ne kaltininkus, bet kaltininkai nieko nekaltus žmones.

• • • •

Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininkas L. Gira su kitais rašytojais kreipėsi į valdžios atstovus reikalaudami amnestijos politkaliniams. Gražus žygis. Kanadiečiai turime paremti juos. Paspartinkime parašų rinkimą už paliuosavimą priešfašistinių kalinių.

• • • •

Montrealiečiai organizuoja veikimą už gavimą teisių ir palaikymą lietuvių kalbos mokyklos del lietuvių vaikučių. Veikiant bendrai visiems Montrealo lietuviams, gal pavyks sulaikyti reakcionierius nuo draskymo mokyklėlių. Tai sveikintinas montrealiečių žygis. Linkėtina, kad pavyktų.

• • • •

Kaip draugų pranešimai rodo, tai organizacinio fondo sukėlimo vajuje geriausia darbuojasi LLD ketvirto rajono draugai ir draugės. Jie ne tik naujų narių gavimo vajuje geriausia pasirodė, bet ir organizacinio fondo sukėlime ruošiasi mušti rekordus. Kitų rajonų draugai-ės turėtų nepasiduoti. Vajaus laikas baigiasi. Diskusijas pakeiskime veikimu.

• • • •

Aną sekmadienį torontiečių "socialisto" Jokūbyno ir Burės suruoštame piknike dalyvavo vienas uniformuotas policininkas, pora detektyvų, pora kunigų, fašistų laikraščio redaktorius ir, berods, vieno didlapio korespondentas, bet Ontarijos provincijoje draudžiamo gėrimo buvo galybės. Matyti tie visi "moralybės" sargai ir skleidėjai visi saugojo tą "nelaisvės vandenėlį."

A. K.

Didžiausias ir Naujoviškiausias Pastatas Pasaulyje — Sovietų Rūmai

Jau daugelį kartų įvairi spauda rašė apie ilgai planuotus ir dar prieš statymą jau populiarius visame pasaulyje Sovietų Rūmus, Maskvoje. Dabar tiems rūmams jau baigti dėti pamatai. Su jais, tikiu, bus pravartu kiek plačiau susipažinti ir mūsų laikraščio skaitytojams. Taipgi svarbu ir tas, kad tai vyksta darbininkų valdomoje valstybėje.

Savo plotu ir aukščiu Sovietų rūmai pralenkia visus senųjų ir naujųjų amžių įžymiausius architektūros pastatus. Jei garsusis Eifelio bokštas yra 300 metrų aukštumo, jei aukščiausias Amerikos dangoraižis yra 405 metrų, tai Sovietų Rūmai bus 420 metrų aukščio. Lenino stovyla, puošianti Sovietų Rūmus, bus aukščiausias skulptūros kūrinys pasaulyje. Ligi šiol pasaulyje žinomas aukščiausias skulptūros kūrinys buvo Laisvės stovyla, New Yorko uoste, bet jos aukštis tik 44 metrai, o Lenino stovylos aukštis bus 100 metrų.

Sovietų Rūmus projektuojant statyti architektai turėjo uždavinius, kuriuos sutrauktai apibudino žymiausias Sovietų Sąjungos architektas Jafonas, sekančiai: "Mes stengėmės atrasti tokią architektūrą, kuri džiugintų tautą, kad toji tauta Sovietų Rūmuose matytų sielai artimą vaizdą."

Sovietų Rūmams parinkta viena iš gražiausių Maskvos vietų — netoli nuo Kremliaus. Iš vienos pusės Sovietų Rūmų teritorija rubežiuojasi su Maskvos upe, iš kitos su būsiančiu Sovietų Rūmų prospektu.

Svarbiausia Sovietų Rūmų dalis bus didžioji ir mažoji salė, bokštas ir požeminė dalis. Didžioji Rūmų salė statyboje užims centrinę vietą. Mažoji salė bus netoli didžiosios. Tarp šių salių bus dvi didelės salės skirtos Tautybių ir Sąjungų Sovietų posėdžiams. Didžiosios salės aukštis bus 100 metrų. Ji bus įruošta apskrito amfiteatro formos. Viršutinę amfiteatro dalį vainikuos pilonada iš 32 didžiulių marmuro kokonų. Į ją galės tilpti 21,000 žiūrovų.

Didžiojoj salėj planuojama įruošti specialius įtaisus ryšių palaikymui su susirinkimų dalyviais ir su prezidiumu, kaip patogiau pašaukti dalyvius iš vietų, kad jie galėtų be trukdymų klausytis aratoriaus įvairiomis kalbomis ir kt. Visa salė bus apdengta lengvu, kabančiu kupolu, lengvai ryjančiu garsus ir tuo pačiu teikiančiu salei apšvietimą. Kupolo viršuje bus penkiakampė žvaigždė, taip pat teikianti papildomą šviesos atsargą.

Sovietų Rūmų didžiosios salės scenos mechanizacija bus įruošta taip, kad ji leis parodyti sudėtiniausius ir įvairiausius spektaklius. Dvidešimts metrų diametro areną įruoš didžiulės salės centre, kuri specialaus keltuvo padedama lengvai nusileis į pogrindį. Ten pat bus įruošiama aštuonios kaitaliojamos aikštelės, galinčios greitai pakilti į viršų. Viena tų aikštelių skirta teatrų spektaklių, antra — cirko vaidinimui. Kino filmų demonstravimai galės vykti keliolikoj ekranų iš karto. Stiklo baseinas, talpinąs 1,000 kubinių metrų vandens, bus įruoštas specialėj aikštelėj. Kitoje panašioje aikštelėje įruos čiuožyklą, kur net karščiausiomis vasaros dienomis vanduo bus užšaldomas šaldomaisiais vamzdžiais.

Su specialiais keltuvais bus galima į pogrindį nukelti visas salės parterių kėdes, kas salės aikštę padidins 42 metrais diametre. Toje arenoje bus galima suruošti Teniso rungtynes ir kt.

Mažojoj salėj galės tilpti 6,000 žiūrovų. Jos aukštis bus 32 metrai.

Be minėtų salių Sovietų Rūmuose bus 6,000 įvairių patalpų, iš kurių penkiasdešimts viešiems susirinkimams, bei posėdžiams. Jos bus gana didelės. Aukščiausioje rūmų dalyje tilps Aukštojo Sovietų prezidiumo darbo kabinetai, bei visa eilė techniškos paskirties patalpų.

Sudėtingiausiu Sovietų Rūmų mechanizmu tenka laikyti keltuvą. Jis galės pakelti iki 300 tonų svorį net iki 14 metrų aukščio. Keltuvas paduos ir nukels į pogrindį dekoracijas, kino ekraną ir kitus specialius įrengimus.

Požemineje rūmų dalyje bus techniško ir ūkiško aptarnavimo skyriai, kaip tai: radio perdavimo mazgai, automatiško telefono stotis, telegrafas, paštas, ekspedicija, kino nuotraukoms patalpos, ugnegesybos centras ir kt.

Didesnė Sovietų Rūmų patalpos dalis bus papuošta įvairiausiais meno kūriniais. Žymiausi Sovietų Sąjungos dailininkai, skulptoriai ir kitoki menininkai pakviesti Rūmų papuošimo darban.

Sovietų Rūmų išorės įformavimui teks suvartoti 316,000 kv. metrų granito, o vidaus įformavimui — 242,000 kv. metrai įvairių rūšių marmuro. Marmuras bus kasamas trisdešimtyje Sovietų Sąjungos vietų.

Rūmų vidaus papuošimui plačiai naudos gobeleną, panno, kilimus, užuolaidas, apmušalus ir kt. Jau dabar organizuojamas specialis tekstilės skyrius, kuris rūpinsis patiekti dekoratyvius audinius.

Iš viso Sovietų Rūmuose galės tilpti 41,000 žmonių. Aptarnavimui rūmų bus įruošti 130 eskalatorių ir 160 greitųjų liftų.

Labai didelės reikšmės rūmams turės ventiliacija. Į kiekvieną patalpą bus leidžiama kondensuotas oras: šildytas, drėgnas, lengvas kvėpavimui ir nevarginantis. Kondensuotas oras eilėje patalpų pavaduos ir apšildymą.

Rūmai ruošiami taip, kad aptarnavimas reikalautų kuo mažiau darbo rankų. Visur, kur tik galima bus naudojami automatiški aptarnavimai. Tam tikslui darbuojasi geriausi Sovietų technikai, kurie patieks naujausius technikos pabūklus statomų rūmų aptarnavimui.

Sovietų Rūmų pamatuose valdžia nutarus įruošti archyvą, kuriame bus sudėti "amžinam išsaugojimui" Sovietų valdžios įstatymų tekstai, Sovietų Sąjungos konstitucijos tekstas visomis Sovietų valstybėje vartojamomis kalbomis. Apskaičiuojama, kad tas archyvas galės išsaugoti tuos dokumentus mažiausia penkis tūkstančius metų.

Dabar jau pastatyti pamatai, kurie yra įleisti 20 metrų žemiau Maskvos upės lygio.

Šis Sovietų Sąjungos žingsnis yra pasauliniai pripažintas, kaipo vienas iš svarbiausių kultūrinių veiksmų ne tik Sovietų šalyje, bet visame pasaulyje.

Retai kam pasitaiko iškalno sužinoti, kad greitai reiks mirti, tačiau kai kam pasitaiko ir taip. Štai C. J. Bradley, užpakalinėj eilėj antras iš dešinės, brooklynietis, cemento pardavėjas, gavo iš gydytojų pranešimą, kad vežys nuvarys jį į kapus labai greitu laiku. Kaip jis jaučiasi, niekas nežino, bet jam surengtame baliuje jis buvo gyviausiu žmogum.

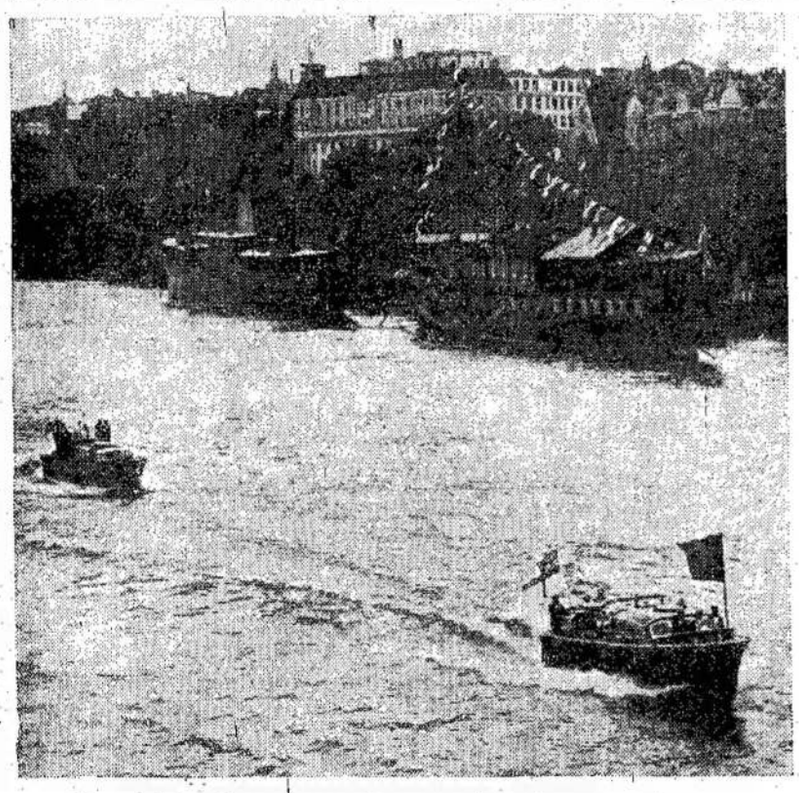

Gražus vaizdas žiūrint iš Thames upės (Anglijoj). Vėliavom apkabinėtas laivas veža karalių į Greenwich, kur buvo surengti pietūs laivyno kolidžiuje.

Planeta Marsas Priartėjo Prie Žemės

Jau senai astronomai seka beprisiartinančią prie Žemės planetą Marsą. Prie Žemės arčiausia ji priskris liepos 27 d. Astronomų apskaičiavimu tą dieną Marsas nuo Žemės bus tik 29,000,000 mylių tolumo.

Astronomai ir kitoki mokslininkai rūpestingai seka Marso kelionę erdvėje ir laukia jo prisiartinant. Astronomijos mokslui svarbu išrišti jau senai mokslininkų diskusuojamą klausimą, ar ant Marso yra ir ar gali pasilaikyti gyvybė.

Anglijos mokslininkas astronomas James Jeans aiškina, kad ant Marso naktimis esą 100 laipsnių šalčio, o 80 laipsnių šilumos dinomis. Šis klausimas dar yra ginčijamas ir galutinas sprendimas bus galimas tik tada, kada Marsas arčiausia prisiartins prie mūsų planetos, Žemės.

Sulyg mokslininko rašytojo H. G. Wells pranešimų, tai Marsas arčiausia Žemės buvo prisiartinęs liepos 23 d. Jis buvęs už 36,000,000 mylių nuo žemės ir skaitoma arčiausia Žemės laike paskutinių 25 metų.

Savo reikalus veskite per tuos biznierius, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSE.

Kodel Neskelbti Rinkimų Davinių? (4)

Toronto, Ont. — Po tokiu antgalviu draugas J. Baličias duoda vėjo Centro komitetui. Bet kiek man yra žinoma, CPK rinkimų blankas pertikrino komisija, kuri buvo sudaryta iš pirmos kuopos narių, sutraukė ant vienos blankos ir taip sutvarkyti rinkimų rezultatai buvo patiekti laikraščiui paskelbti. Bet jeigu Liaudies Balsas sutrumpino ir paskelbė bendrus skaičius, tai ne mūsų kaltė.

O kas link skaitymo balsų, tai yra kad nerinkti skaitė balsus, kaip J. Baličias pažymi, tai irgi bereikalingas įtarimas. Sekretorius pakvietė iš pirmos kuopos tris narius, kurie visiems kuopos nariams yra gerai žinomi, patikimi. Taip elgiantis nebuvo apsileńkta nei su konstitucija, nes konstitucija sako kad Centro Komitetas pakviečia tris artimiausių kouopų narius suskaitymui balsų. Jei centras prasižengė, tai tik tame, kad kvietė iš vienos kuopos, o ne iš kelių. Bet visi gerai žinote, kad kitų kuopų arti nėra.

A. Morkis
C. P. K. Pirmininkas

Nuo Redakcijos: — Labai atsiprašome, kad visos lentelės nepatalpinome. Tuo laiku turėjome nemažai raštų, o tuo pačiu sykiu maža laiko, todel ir sutrumpinome, nes sustatymas tokios lentelės, kokia buvo mums priduota, reikalavo kelių valandų laiko. Mums atrodo, kad nekurie draugai pradės nepasitikėti ir savimi. Bet nuo to laikraštis neišgelbės, nes laikraštis nėra kokia kontrolės įstaiga, o informacijos, propogandos ir agitacijos įrankis. Knygas ir visokias komisijas turi prižiūrėti kontrolės komisija, nes ji tam ir renkama.

SSRS AUKŠT. MOKYKLOS IŠLEIDO TŪKSTAČIUS PROFESIONALŲ

MASKVA. — Sovietų Sąjungos aukštosios mokyklos šiais mokslo metais išleido 23,300 naujų inžinierių, 6,425 transporto ir įvairaus susisiekimo vedėjus, 10,325 žemės ūkio specialistus, kaip tai: agronomus, gyvulių gydytojus ir kitokius mechanizuoto žemės ūkio vedėjus.

Įvairūs padagogikos institutai šiais metais išleido 37,475 mokytojus. Medicinos institutai išleido 12,975 daktarus, kurių 5,500 tuoj išvyko į provinciją del aptarnavimo žemės ūkyje dirbančių šeimynų.

Visiems naujai išleistiems profesionalams Sovietų valdžia suteikė atatinkamus jų profesijai darbus su geru atlyginimu.

A. ČECHOVAS — Vertė Z. J.

VERUTĖ

(Tąsa)

Tūlą laiką Ogniovas stovėjo tylėdamas. Paskui atbulas išėjo pro vartelius ir iš sodno.

—Palauk! Leisk man eiti su tavim iki miško, — jį pasivydama kalbėjo Vera.

Keliu jie ėjo abu. Medžiai vaizdo nebeužstojo ir jie galėjo matyti plačiąją erdvę ir visą apylinkę. Pro vos permatomo rūko uždangos plyšius, gamta rodė savo gražumą; baltas rūkas, lyg dūmai, laikė apgaubęs krūmus, šieno kupetas, arba mažais debesėliais judėjo virš žemės paviršiaus, lyg nenorėdamas paslėpti reginį. Kelias buvo matomas iki pat miško, o paraviais augą maži krūmokšniai pastodavo kelią keliaujančiam rūkui ir jį sulaikydavo.

—Kodel dabar čia ji eina? Aš ją turėsiu atgal palydėti namo, — sau vienas galvojo Ogniovas. Bet žiūrėdamas į Veros profilį nusišypsojo ir švelniai prašneko:

—Aš nenorėčiau išvykti . . . Ši naktis yra visai romantiška, mėnulis, ramumas ir tyla . . . Ar tu žinai ką, Vera Gavrilovna? Aš esu dvidešimts devynių metų ir dar nei kartą nebuvau įsimylėjęs! Per visą savo gyvenimą iki šiol, nei vieno karto! Apie pasimatymus, dūsavimus ir bučkius aš žinau tik iš pasakojimų. Tas yra nenormališka. Bet sėdėdamas savo kambaryje, mieste, aš niekad nepatėmyjau tuštumo. Bet čia, atviram ore, aš kažkaip tą jaučiu . . . stipriai . . . tiesiog nepakenčiamai.

—Bet kas per priežastis?

—Aš nežinau. Gal būt todėl, kad aš vis neturėjau laiko, o gal tik del to, kad niekad nesuėjau merginos, kuri . . . Bet aš turiu mažai draugų ir retai kur išeinu.

Tris šimtus metrų jie nuėjo tylėdami. Ogniovas, žiūrėdamas į Veros nuo galvos nusmukusią skepetaitę, prisiminė praėjusias pavasario ir vasaros dienas, kaip būdamas toli nuo Šv. Peterburgo pilkų kambarių sienų, maloniai glamonėjamas gamtos ir draugų, ir visą laiką atsidėjęs mėgiamam darbui nematė praslinkusių diena po dienos nesuskaitomų saulėleidžių, kaip, primenant vasaros pabaigą, visų pirma nustojo čiulbėti lakštingala, o paskui putpelė ir girgžlė pertraukė savo dainas. Laikas prabėgo nepatėmytas. Ir štai, jis galvojo, reiškia, kad gyvenimas praslydo maloniai ir be sukrėtimo. Jis prisiminė savo atvykimo balandžio mėnesio vakarą, kada jis atvyko į stačiatikio Rebuchino užeigą, kur už dvidešimts kapeikų į dieną jis gavo šviesų ir švarų kambarį ir tik su viena sąlyga, kad nerūkytų kambaryje. Jis atsimena, kaip kelias valandas pailsėjęs pasiklausė apskrities tarybos pirmininko adreso ir pėsčias nuėjo į Gavril Petrovičio namus; kaip jis žingsniavo keturis verstus pro turtingas pievas ir naujas sodybas; kaip aukštai, virš debesio pasislėpęs, čireno vyturys, savo sidabriniu balsu pripildydamas visą pasaulį, o juodvarnis tuo tarpu plasnodamas savo dideliais ir bukais sparnais skraidė virš pradėdančių žaliuoti ganyklų.

—Ar tai gali būti tiesa? — klausė pats savęs Ogniovas, — kad jie kvėpuoja tą patį orą kas dieną, ar jis yra tik išparfumuotas šį vakarą mano pagarbai?

Jis prisiminė, kaip jis tikėdamasis susilaukti šalto ir oficialio susitikimo, nedrąsiai įžengė į Kuznecovo kambarį ir perkreiptu veidu susisarmatinęs glostė savo barzdelę. Ir kaip senis suraukė antakius ir visai nepajiegė suprasti ko tas jaunas žmogus nori iš apskrities tarybos del savo statistikų. Bet kada pradėjo suprasti tikrąją statistikų reikšmę ir kaip jos yra renkamos, Gavryl Petrovičius prablaivėjo, nusišypsojo ir su vaikišku susijdomavimu pradėjo žiūrinėti savo svečio užrašus . . . Tą patį vakarą Ogniovas sėdėdamas prie Kuznecovo vakarienės stalo jautėsi suglebęs nuo stiprų gėrimų ir tėmydamas savo naujų pažįstamų susnūdusius veidus ir tingius judėsius pajuto malonų surambėjimą, kaip ir žmogus, kada norėdamas miego šypsodamas žiovauja ir raivosi. Jo naujai surasti draugai meiliai į jį žiūrėdami klausė, ar jo tėvai dar yra gyvi, kiek jis uždirba į mėnesį ir ar dažnai jis eina į teatrą.

Ogniovas prisiminė ilgus pasivažinėjimus po apylinkę, gegužines, žuvavimus ir kelionę į vienuolyną, kur vienuolyno viršininkė kiekvienam iš jų padovanojo po gražų rankų darbo karolinį ridikulį; jis prisiminė ilgus ir karštus, tikrai rusiškus, ginčus, kuriuose besiginčyją kumštimis daužė stalą, vienas kito nesuprasdami pertraukdavo kits kito kalbas, patys tikrai nežinodami ką jie nori pasakyti, nuo vieno dalyko eidavo prie kito ir po kelių valandų karšto ginčo juokdamies pareikšdavo: "Velniai žino apie ką čia ginčijamės. Pradėjom apie sveikatą, o dabar ginčijamės apie gulinčius kapuose!"

—Ar pameni, kada tu ir aš važiavom į Šestovą su daktaru? — užklausė Ogniovas artinantis prie miško. — Mes sutikome vieną beprotį. Aš jam padaviau penkias kapeikas, o jis tris kart persižegnojęs sviedė pinigus į mano veidą. Kiek daug įspudžių aš išsinešu — jeigu juos būtų galima suliet į daiktą, aš turėčiau didelį aukso liedinį! Aš negaliu suprasti, kodel sumanūs ir gabūs žmonės gyviena dideliuose miestuose, o ne kaime. Argi yra daugiau erdvės ir originalumo Nevske ir dideliuose ir drėgnuose jo namuose? Mano namai, pavyzdžiui, kur aš gyvenu, yra pilni prisigrūdę nuo apačios iki viršaus artistų, studentų ir žurnalistų, ir toks susigrūdimas man visados atrodo tuščiu, beprasmišku.

Apie dvidešimts žingsnių atstumo nuo miško, kelias ėjo per tiltą, ant kurio kampų buvo įkasti stulpai. Laike pavasario pasivaikščiojimų tas tiltas buvo sustojimo vieta Kuznecovams ir jų svečiams. Iš čia jie galėdavo girdėti savo aidą miške ir tėmyti kaip kelias pranyksta juodoj gilumoj.

—Jau mes priėjome tiltą, — kalbėjo Ogniovas. — Tu turi grįžti.

Vera sustojo ir sunkiai atsiduso.

—Sėskime vienai minutei, — ji pasakė pati atsisėsdama ant paramsčio. — Kada mes atsisveikinam su draugais, mes čia visados susėdame.

Ogniovas atsisėdo šale jos ant savo knygų ryšulio ir tęsė kalbą. Vera sunkiai kvėpavo ir žiūrėjo tiesiog į tolumą, taip, kaip, kad jis negalėtų matyti jos veido.

—Gal būt kada nors, už kokių dešimts metų, mes vėl susitiksime kur nors, — jis kalbėjo. — Viskas bus pasikeitę. Tu būsi gerbiama šeimos motina, o aš būsiu autorius bevertės statistikų knygos, storumo, kaip keturiasdešimts tomų sudėjus krūvon . . . Šianakt svarbu dabartis, mes ją gerimės. Bet po dešimts metų, mes nebeatsiminsime nei dienos, nei mėnesio, netgi metų, kada mes sėdėjome ant tilto paskutinį kartą. Tu, žinoma, būsi pasikeitusi. Tu pasikeisi.

—Ką?

—Aš dabar tavęs klausiau . . .

—Aš negirdėjau.

Tiktai dabar Ogniovas patėmijo kaip Vera buvo pasikeitusi. Ji buvo išbalusi ir sunkiai kvėpavo; jos rankos ir lūpos drebėjo, ir vietoj paprastai vieno plaukų pluošto nusvirusio ant jos kaktos, buvo du. Ji stengėsi paslėpti savo sumišimą ir nežiūrėti jam į veidą; ir to pridengimui ji pasitaisė kalnierių, lyg būtų jis ją smaugęs, ir sukinėjo savo skepetaitę nuo vieno šono į kitą.

—Tau šalta, — vėl pradėjo Ogniovas. — Tu neturėtum čia tokiam rūke sėdėti. Aš palydėsiu tave namo.

Vera nieko neatsakė.

—Kame dalykas? — tęsė Ogniovas. — Tu neatsakai į mano klausimus. Tu sergi?

Vera stipriai suspaudė veidą savo delnais, bet greitai tuoj atitraukė.

—Tai yra per daug baisu, — ji prašnibždėjo agonijos įtemptu žvilgsniu. — Per daug baisu!

—Kas yra per daug baisu? — užklausė Ogniovas traukydamas pečiais ir visai neslėpdamas savo nusistebėjimo. — Kame dalykas?

Vis sunkiai kvėpuodama ir sutraukdama pečius Vera nuo jo nusisuko ir tūlą laiką tyliai žiūrėjusi į dangų, prabilo:

—Aš tau turiu ką pasakyti, Ivan Aleksejevič . . .

—Aš klausau.

—Aš žinau, tau atrodys tas labai keista . . . tu nusistebėsi, bet aš daugiau nepajsau . . .

Ogniovas vėl patraukė pečiais ir pasiruošė klausyti.

—Dalykas yra tame . . . — pradėjo Vera nukreipdama akis ir sukdama tarp savo pirštų skepetaitės kutosėlius. — Tu žinai, tai yra . . . ką aš norėjau pasakyti . . . Tas tau atrodys absurdu . . . ir kvaila . . . bet aš negaliu daugiau pakelti!

(Bus daugiau)

Lietuvoje

DARBININKŲ GYVENIMAS MARIJAMPOLĖJE IR APYLINKĖJE

Marijampolė. — Marijampolėje veikia Smolino linų ir pakulų apdirbimo įmonė. Ten dirbančių darbininkų sąlygos nepakenčiamos. Darbininkės verčiamos dirbti ilgas valandas, dažnai ligi vidurnakčio.

Nepakenčiamos darbininkų darbo sąlygos atkreipė domę valdžios inspektorių, kurie atsilankę rado neleistinas darbo sąlygas ir per ilgas valandas dirbančius. Savininkui surašytas protokolas. Vėliau įsakė aprūpinti darbininkus kaukėmis. Tas atlikta, bet suteikta tokios kaukės, kad jokiu būdu jas negalima ilgiau dėvėti kaip pusvalandį. Darbininkai kaukes perdavė atatinkamoms valdiškoms įstaigoms, kaipo daiktus, kuriais pramoninininkas užsimojęs pasityčioti iš darbininkų.

Darbininkai laikosi vieningai. Nežiūrint, kad ir neleidžiama sukti darbininkų organizacijom, bet jie organizuoti — vieningai išstato savo reikalavimus.

Marijampolės akmenskaldžiai nesigaili pastangų organizuotis. Mieste susiorganizavę kreipiasi į provincijoje dirbančius akmenskaldžius, kad jie veiktų bendrai. Toks veikimas visaip valdžios agentų trukdomas, bet jie nors daug sunkumų susitinka, bet veda savo organizacinį darbą.

Kliudančias organizuotis klūtis pasiryžę nugalėti. Dabar jau virš šimto akmenskaldžių organizuoti.

Statybos darbininkai dirba laikinuose darbuose. Jie priversti dirbti po 10 ir daugiau valandų į dieną. Atlyginimas 4 litai už darbo dieną. Darbininkai neįregistruoti ir neapdraudsti ligonių kasoje.

Nepatenkinti darbininkai kreipėsi į darbo inspektorių, kurį privertė vienam darbdaviui surašyti protokolą.

JAUNIAUSIA LIETUVOS LAKŪNĖ

Dabar Lietuvoje jauniausia lakūnė yra Izabelė Plyčiūtė. Ji praėjusiais metais lankė Kauno VI gimnazijos penktąją klasę. Būdama gimnazijos mokine įstojo į orlaivininkystės mokinimosi mokinių grupę. Iš tos grupės ji pasirodė gabiausia skraidyme.

I. Plyčiūtė dabar eina tik septynioliktus metus, bet jau viena atlikus dvidešimts skridimų ir prie orlaivio vairo jaučiasi, kaip sena orlaivininkė. Skraidymo ją mokino ats. av. kpt. Taunys, kuris praneša, kad ji per tris ir pusę dienos išmoko orlaiviu skraidyti, viena pradėjo atlikinėti skridimus. Jei ir ateityje taip progresuos, tai gali atlikti didelius darbus orlaivininkystės srityje.

NUOMININKAS UŽMUŠĖ ŪKIO SAVININKĄ

Žiežmarių vals., Mijalonių km., M. Janavičius išnuomavo Edv. Saboniui savo ūkį, dėl kurio tvarkos tarp jų pradėjo kilti vaidai. Vaidai privedė prie peštynių, kurių rezultatai: M. Janavičius užmuštas, o Sabonis kalėjime.

DĖL NEGALĖJIMO IŠPIRKTI VEKSELIŲ PASIKORĖ

Utenos apsk., Debeikių vals., Kalvelių km. gyventojas J. Matelis tvarte pasikorė. Savižudystę atlikęs todėl, kad negalėjęs išpirkti vekselius, kuriuos jis buvo išdavęs savo giminėms, ir kurie pareikalavo, kad jis juos išpirktų.

PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ KAUNO s.d. KALĖJIMO DAKTARAS

Iš politkalinių laiškų žinomas Dr. Zacharinas, šiomis dienomis pasitraukė iš savo pareigų. Jis per penkioliką metų išbuvo Kauno sunkių darbų kalėjimo daktaru ir atsižymėjo politinių kalinių "gydymu."

TVARTUOSE GYVENA IR MOKA NUOMAS

Mariampolės namų savininkai pradėjo kelti nuomas už butus. Tas skaudžiai atsiliepė ant neturtingų miesto gyventojų. Kiek pasiturinčiau gyvenanti pradėjo keltis į prastesnius butus, kas padarė trūkumą pigesnių butų, delko daugelis neturtingų gyventojų buvo priversti keltis į tvartus gyventi. Bet ir nuo tvartuose gyvenančių savininkai ima po 5 — litų į mėnesį.

DĖL NETINKAMOS DARBO APSAUGOS ŽUVO DARBININKAS, O KALTININKAI NUBAUSTI TIK LYGTINAI

Prie Lietūkio linų sandėlio statybos krintanti lenta užgavo darbininką, A. Jankauską, kuris nuvežtas į ligoninę mirė.

Šios darbininko mirties kaltininkais teismas atrado rangovą ir inžinierių, kuriuos vieną nuteisė tris antrą penkis mėnesius lygtino kalėjimo.

LIETUVOS RAŠYTOJAI RŪPINASI POLITKALINIŲ AMNESTIJA

Liepos 5 d. "Lietuvos Žinios" praneša:

"Liet. Rašytojų Draugijos pirm. L. Gira, K. Binkis ir L. Dovydėnas lankėsi pas vyriausybės atstovus politinių kalinių amnestijos reikalu." Tik tiek žinia ir pasako. Ji svarbi tuomi, kad Lietuvos rašytojų organizacijos vadovautojai išstoja su tokiais kilniais reikalavimais.

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA NEPRIIMS LIGONIŲ

Ligi liepos mėnesio pradžios daug neturtingų ligonių ateidavo tiesiog į Vidaus reikalų ministeriją prašyti, kad jiems skirtų nemokamą gydymą ligoninėse arba sanatorijose. Dabar, kad paliuosuoti Vidaus reikalų ministeriją nuo tų pareigų, neturtėlių reikalai perkelti į Sveikatos departamentą ir paskelbta, kad ligoniai norinti gauti nemokamą gydymą turi kreiptis raštu ir su atatinkamais liudymais į Sveikatos departamentą.

Sveikatos departamentas peržiurėsiąs prisiųstuosius dokumentus ir nustatysiąs, kam reikia gydytis ir kam ne.

Apie įsteigtą Sveikatos departamentą, jo direktorius Dr. M. Mickus sekančiai painformavo spaudai: "Pats Sveikatos departamentas, kaip įstaiga, del finansinių priežasčių, nesiduoda taip sparčiai išplečiamas, kaip greitai iškyla gyvenimiški reikalavimai. Sveikatos departamentui kartais tenka su pavydu pasižiūrėti į kitas panašias įstaigas, kurioms veikti yra sudaryta daug palankesnės sąlygos."

LIETUVOS JŪRŲ LAIVAI

Kaunas. — Klaipėdą priskyrus prie Vokietijos penki jūrų laivai priklausę prie Lietuvos prekybos laivyno, iškėlė vokiečių vėliavą. Tai buvo Schwederskio ir "Sandėlio" bendrovių laivai. Bet "Sandėlio" bendrovės laivai "Venta" ir "Nida" šiomis dienomis vėl iškėlė Lietuvos tautines vėliavas, nes bendrovė juos išrašė iš Klaipėdos uosto ir prirašė prie Šventosios uosto.

Po Lietuvos vėliava dabar plaukioja 8 jūrų laivai: Lietuvos Baltijos Lloydo — "Panevėžys," "Kaunas," "Marijampolė," "Šiauliai," "Kretinga" ir "Utena." "Sandėlio" bendrovės — "Nida" ir "Venta."

LIETUVOS GELEŽINKELIAI

Kaunas. — Pradedant susisiekimą, lietuvių geležinkeliai 1919 m. turėjo tik 6 garvežius, 15 keleivinių ir 57 prekinius vagonus; šiandien jau turi 136 garvežius, 12 automotrisų, 7 lokomotorus, 290 keleivinių ir 3,778 įvairių rūšių prekinių vagonų. 1936 m. mūsų geležinkelių dirbtuvės pradėjo pačios statyti vagonus: tais metais pastatyta 20 pusvagonių, 1937 m. — 20 dengtų prekinių vagonų, 23 platformos, 1938 m. — 60 prekinių vagonų ir vienas pašto vagonas, 4 greitosios automotrisos su prikabinamais vagonais ir 4 keleiviniai vagonai. Šiemet bus pastatyti 25 prekiniai vagonai, 20 platformų ir paleisti 6 moderniški garvežiai, susisiekimui greitaisiais traukiniais aptarnauti. Jau nuo 1926 m. mūsų dirbtuvėse pradėta atlikti pagrindinė garvežių pataisa ir iki šiol išleista 486 garvežių pataisos, 359 keleiviniai ir 263 prekiniai vagonai.

Šiemet Lietuvos platieji geležinkeliai turi 1,085 km pagrindinio kelio linijų, o kitų kelių, t. y. šakų, stočių ir t.t., dar 382 km. Siaurųjų geležinkelių prieš karą dabartinės Lietuvos teritorijos ribose buvo tik vienas tarp Panevėžio-Pastovų apie 215 km ilgio.

Garvežiams pradžioje tinkamo kuro nebuvo, tekdavo vartoti šviežiai kirstas malkas, nuo Šiaulių arba Virbalio iki Kauno traukiniui ateiti reikdavo ištisos paros. Traukiniai sustodavo pakeliui ir keleiviai padėdavo rinkti malkas. Vagonai buvo šalti ir neapšviesti. Stočių patalpos nebuvo šildomos, dauguma buvo be durų, sudaužytais langais ir kiaurais stogais. Tai buvo pirmaisiais nepriklausomybės metais. Dabar Lietuvos geležinkeliuose keleivių važiavimas ne kiek neblogesnis kaip Vakarų Europos geležinkeliuose.

Šiandien keleivinių traukinių greitis siekia 110 km per valandą, o automotrisos 120 km per valandą. 1921 m. plačiausiuose geležinkeliuose buvo viso 60 stočių ir sustojimo vietų. Šiemet yra 106 stotys ir 99 sustojimo vietos. Siaurųjų geležinkelių iš vokiečių buvo perimti tik 29 garvežiai, tie patys sugadinti ir naudoti netinką. Šiuo metu turima 60 garvežėlių ir 359 keleiviniai vagonai.

Dabartiniu metu Lietuvos geležinkeliuose tarnauja: 3.655 etatiniai ir 233 laisvai samdomi, viso 3,888 tarnautojai.

Visuose keleivių tarifuose duodamos nuolaidos, kurios siekia net iki 66.7 proc. Nuolaidos duodamos: tarnautojams ir darbininkams į darbo vietas važiuoti, važiuojantiems į parodas, mūges turizmo tikslais, moksleiviams, skautams, registruotų draugijų, sąjungų ir kitų organizacijų, taip pat ir valdžios įstaigų ruošiamų mokslo, meno, sporto, kultūros, kraštotyros ir visuomenės auklėjimo tikslais ekskursijos, valdininkams, emigrantams, karo invalidams, žurnalistams, važiuojantiems į kongresus, kurortus ir t.t.

"L. Ž." rašo, kad per 1 šių metų pusmetį Lietuvoje **išėjo 550 knygų ir brošiūrų** (neperijodinių leidinių). 1938 metais tą patį **pusmetį išėjo** 616 neperijodinių leidinių. Taigi atrodo, kad buvusi krizė del Klaipėdos ir nerimas tarptautinėje politikoje gerokai atsiliepė ir knygų produkcijai. Labai neaišku, kaip knyga laikysis ateinantį pusmetį.

Šios vasaros audrų padariniai Lietuvoje. Čia ne Kalifornijos ar Meksikos vaizdai po ciklono, bet daugelio Lietuvos kaimų reginiai po pakartotinų audrų, kokių čia nepamena šimtmečiai seneliai.

TREČIA LAIDA KARININKŲ BAIGĖ AUKŠTĄJĮ KARO MOKSLĄ

Kaunas. — Liepos 8 d. Vytauto D. aukštosios karo mokyklos generalinio štabo skyrius išleido devyniolika generalinio štabo karininkų baigusių aukštąjį karo mokslą.

Išleistuvių iškilmėse dalyvavo vyriausybės atstovai ir aukštieji karo vadai. Iškilmės prasidėjo Karo muziejuje prie nežinomo kareivio paminklo, iš ten perėjo į Įgulos bažnyčią, po to į Karininkų ramovę, kur vyriausybės atstovai ir karo vadai paėmė kalbas ir įteikė diplomus, kaipo baigusiems aukštuosius karo mokslus ir gavusiems generalinio karo štabo karininkų teises.

Ši trečioji laida Lietuvos kariuomenei suteikė 19 aukštųjų karininkų, kurie esą labai reikalingi šių dienų Lietuvos kariuomenei.

ŽIAURAUS KERŠTO AUKA

Kaune, liepos 4 d, vėl įvyko baisi žmogžudystė. Beprotiško ir žiauraus keršto sumetimais nužudyta Ilza Malkelienė, 26 metų amžiaus. Ją nužudė Jokubas Malkelis, nužudytosios vyro pusbrolis.

Žmogžudys J. Malkelis kilęs iš Ukmergės. Kadangi dar 6 metų būdamas jis paliko našlaičiu, tai jo tėvo brolis, žinomas kaunietis rangovas A. Malkelis padėjo jam baigti Ukmergės žydų gimnaziją ir vėliau atvykęs Kaunan tarnavo pas rangovus. J. Malkelis buvo netikusio charakterio žmogus, girtuokliavo ir lošdavo kortomis, tai iš darbo buvo atleistas. Del atleidimo jis grąsino savo dėdei. Grąsino ir kitiems, už ką buvo nubaustas vienu mėnesiu kalėjimo.

Bedarbį ir netvarkų savo sūnėną Ab. Malkelis rėmė mokėdamas po 120 litų kas mėnuo, bet jis tuo nepasitenkino, dažnai ir daugiau pinigų ištraukdavo.

Vieną kartą Jok. Malkelis iš savo dėdės gavo 800 litų del vekselių išpirkimo, kuriuos jis pasisavino. Užsimanęs tapti šoferiu jis išsiprašė iš dėdės 300 litų del šoferio mokslo įsigijimo, bet ir čia egzaminų neišlaikė.

Liepos 3 d. prisikabino prie savo dėdės, kad anas jam duotų tris tūkstančius litų, nes norįs savo vedybų reikalus sutvarkyti. Dėdė pirm duosiant pinigus pareikalavo, kad jis parodytų savo nuotaką ir plačiau nušviestų patį reikalą, ko jis negalėjo padaryti ir dėdė jo reikalavimų nepatenkino. Už tai jis pradėjo grąsinti savo dėdei.

Rangovo sūnus inž. Malkelis susitikęs savo pusbrolį Jok. Malkelį pasakė, kad jeigu jis nesiliaus su grąsinimais, tai būsiąs apskųstas policijai, už ką Jok. Malkelis pagrąsino visus Malkelius iššaudyti.

Liepos 4 d. Kanto gatvėje, prie inž. Malkelio namų gyventojai pastebėjo bevaikščiojantį Jokubą Malkelį, bet niekas nepamanė, kad jis pasiryžęs ką nors pikta atlikti. Bet tikrenybėje jis buvo nusistatęs, kad kas pirmas iš Malkelių šeimos pasirodys, tą jis užpuls. Taip ir įvyko.

Ant nelaimės turėjo pirma pasirodyti inž. Malkelio žmona, begrįžtanti iš miesto, į kurią Jokubas Malkelis pradėjo šaudyti. Du šūviai į Malkelienę pataikė, bet jie buvo nemirtini, nors nelaimingoji susmuko vietoje. Prie susmukusios moters pripuolė piktadaris ir pradėjo jos galvą daužyti plaktuku. Plaktuko smūgiai jau tikrai buvo mirtini.

Malkelienė tuojau mirė. Žmogžudys sulaikytas ir tardomas.

Malkelienė yra čekė, Prahos prekybininko duktė. Ji su inž. Malkeliu apsivedė po pažinties, kada dar inž Malkelis Prahoje studijavo. Ji buvo gabi, graži, inteligentiška ir visuomeniniuose sluoksniuose žinoma moteris.

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

Jauniausias Kanados General-Gubernatoriaus sūunus Alastair Buchan, su savo motina, Quebece, jam atvykus iš Anglijos, kur jis baigė universitetą.

Pasekmingas Piknikas Liaudies Balso Naudai

Senai ruoštas žygis atliktas. Liaudies Balso naudai piknikas įvykdytas. Apie draugus ir drauges tilsonburgiečius, delhiečius ir apylinkių lietuvius gražiai atsiliepia piknike dalyvavusieji. Draugų-ių pastangas ilgai minės ne tik piknike dalyvavusieji, bet ir Kanados lietuvių progresyvio judėjimo šalininkai.

Kad draugai ir draugės tabako augintojai taip puikiai atsirekomendavo, už tai tenka pagarba Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 6-tos kuopos tinkamai vadovybei ir darbštiems nariams ir narėms. Jie pajėgė sukviesti į pikniką apie 300 lietuvių, kurie su savo moderniškais gražiai atrodančiais 55 automobiliais ir vienu sunkvežimiu susitvenkė ant drg. Liutkų farmos, arti Tilsonburgo, Ont. Na, žinoma, dalis ir pėsčių buvo. Ar buvo ir laivu atplaukusių, neteko patirti. Apie tai, tikiu, patys ruošėjai praneš.

Nors pikniko dienoje, liepos 23 d., iš pat ryto perkūnija ir lietus grąsino draugams-ėms torontiečiams, kad nevyktų ir apie pikniko pradžią, 12 — 1 val., smarkus lietus, audra ir perkūnija smarkiai "išprausė" Tilsonburgo ir Dilhi apylinkės, bet tas viskas nesulaikė progreso rėmėjų nuo susirinkimo ir parėmimo Liaudies Balso.

Vykstantiems į pikniką, rodėsi, kad gamta planingai pasiryžusi kenkti, bet tikrenybėje ne taip buvo. Ji tarnavo tabako augintojams, pikniko ruošėjams, o kad įrodyti, jog ir piknikui nori pasitarnauti, tai užkomandavo audra, kuri nulaužė ir užvertė didelį medį skersai kelio tik keliolika žingsnių už įvažiavimo į drg. Liutkų farmą. Gamta, tartum, įtikinančiai pareiškė: "Tabako augintojams suteikiu reikalingą lietų, o pikniko ruošėjams, kad nepyktų už jų pikniko garsinimų nuplovimą, tai aukauju vieną medį užvertimu skersai kelio, kad važiuojant į pikniką nepravažiuotų — nepaklystų. O paties pikniko vykdymui palieku giedrų popietį." Rodos, ir gamta atsirekomendavo: "Ir aš tarnauju progresui!"

Bet buvo ir nelaimingųjų tose apylinkėse. Tai Delhi'juje pas Treigius. Ten torontiečiai Burė ir Jokubynas atsivežė "Aušros" chorą iš Toronto ir pora airišių kunigų, kuriuos norėjo panaudoti pakenkimui Liaudies Balso piknikui.

Prieš juos gamta, gal, tiek ir nesikėsino. Lietus, perkūnija ir audra juos mažiau palietė, bet žmonės . . . Tie gamtos tvariniai, kurie ir gamtą užsikinko, jie kenkėjų Liaudies Balsui nerėmė. Jie buvo priversti, kaip iš tos apylinkės atvykusieji sakė, nė nepabaigę iškilmių iškrikti, pikniką likviduoti. Gaila nelaimingų, bet kada jie nori kenkti, tai, sakau, jiems ir gerai. Kenkėjų lendančių į kilpas mažai kas gailisi. Net ir priešingi progresyviam judėjimui ir tie iš jų pasijuokia. Šako, — ko norėjo, tai ir gavo.

Šią korespondenciją rašančiam yra tekę dalyvauti daugelyje lietuvių piknikų ir įvairiose lietuvių kolonijose, bet tokia jaukia nuotaika, tokiu draugų ir draugų darbštumu ir nuoširdumu, šitas piknikas labai gerai atsižymi ir net pralenkia kitų skaitlingesnių kolonijų piknikus. Šitas draugų ir draugių tilsonburgiečių ir delhiečių suruoštas piknikas liksis, kaipo vienas iš stambesnių įvykių Kanados lietuvių progresyviame judėjime. Jūs taip gausiai dalyvaudami ir paremdami vienintėlį Kanados lietuvių laikraštį Liaudies Balsą, pastūmėte progresą pirmyn. Jūs šimtus ar tūkstančius Kanados lietuvių įtikinote, kad pavyzdingai vertinate savo spaudą, progresą ir siekiatės gerovės del savęs ir būsiančių kartų.

Piknike dalyvavusieji ir Liaudies Balso leidėjai visi esame patenkinti ir įgytus gerus įspūdžius perduodame kitiems savo broliams ir seserims, kurie lankysis ar ruoš kitose kolonijose tiems patiems tikslams piknikus.

Mes liekame dėkingi už Jūsų pastangas, draugiškumą ir vaišingumą.

A. K.

Kaunas. — Liepos 5 d. Nemune ties Vilkija žvejai sugavo 122 kg svorio pustrečio metro ilgio brangią žuvį osetnina, kurią pardavė vienam Kauno restoranui už 700 litų. Restoranininkas žuvyje rado 12 kg juodosios ikros (caviar).

Kaunas. — Derybose tarp Lietuvos ir Vokietijos del laisvos zonos Klaipėdos uoste liepos 4 d. Berlyne pasirašytas susitarimas del lietuvių darbininkų darbo ir buvimo laisvajame Klaipėdos uoste, del asmens liudijimų, pinigų klausimo, muitinių nuostato ir t.t. Del kai kurių juridinių klausimų muitinės reikalais derybos bus netrukus pradėtos.

Tel. 4-6757
Petras Karalius
GRABORIUS
10 Vernon St.
WORCESTER, MASS.

Daromi Žygiai Atsteigti Lietuviškas Mokyklas

MONTREAL. — Nors Montrealo lietuvių kolonija gana skaitlinga, gyvena keli tūkstančiai lietuvių, bet lietuviškų mokyklų vaikučiams čia nesiranda. Seniau veikusios kelios lietuviškos mokyklos buvo uždarytos. Taip per pastaruosius keletą metų, nežiūrint tėvų didelio noro savo vaikučius pramokyti lietuviškai skaityti ir rašyti, beveik nebuvo galimybių. Reikėjo rūpintis atskiroms organizacijoms palaikyti privatiškas lietuvių kalbos mokyklėles, kas be abejo sudarydavo sunkumų.

Šiais metais ateinančiam žiemos sezonui **rūpinamasi atsteigti lietuvių kalbos mokyklas vaikučiams užlaikomas valdžios lėšomis.** Pereitą ketvirtadienį, liepos 20 d., Lietuvių Vytauto Kliubo svetainėje įvyko bendras lietuvių organizacijų ir pašalpinių draugijų atstovų pasitarimas tuo klausimu, kuriame dalyvavo atstovai nuo sekančių organizacijų: Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo, Šv. Kazimero-Jono Pašalpinės Draugijos, LLD 137 ir 47 kuopų, Kanados Lietuvių Tautinės Vienybės ir Montrealo Lietuvių Organizacijų Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komiteto. Nors visų organizacijų atstovai neįgaliioti per savo organizacijų susirinkimus ir buvo sušaukti tik ant greitųjų, bet kadangi nėra laiko ilgai vilkinti ir pasitikėdami savo organizacijomis, kad jos nebus priešingos tokiam žygiui, nutarė imtis darbo: pasiųsti Kanados Švietimo Ministerijai prašymą, kad būtų leista atsteigti lietuvių kalbos mokyklas vaikučiams, bent trijuose distriktuose, kaip tai Point St. Charles, Frontenac ir Ville Emord ar Rosemounte, užlaikomas valdžios lėšomis, duodant butą, kurą, šviesą, mokytojui atlyginimą ir kitas visas privilegijas, kokias turi visos kitos mokyklos. Pamokos būtų dėstomos vien tiktai lietuvių kalba skaitybos ir rašybos, neįleiciant nuo tėvų priklausančių tikybinių ar politinių įsitikinimų. Pamokos vyktų vakarais pasibaigus reguliarėms mokyklų pamokoms, kiekvienam distrikte po du vakaru į savaitę. Mokytoju nustatytas daugumui Montrealo lietuvių žinomas, turintis daug patyrimo toje srityje P. Tautkus.

Taigi Montrealo lietuviai, ypač tėvai, kuriems rūpi pramokyti savo vaikučius (o rūpi, tikiu, visiems) gražiai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti turėtumėt atminti, kad šis prašymas Švietimo Ministerijai būtų patenkintis, jis turi būti paremtas įrodančiais tėvų norais, būtent po juo turi būti tėvų parašai, kad jie tikrai nori, kad būtų atsteigta lietuvių kalbos mokykla.

Todėl virš minėtas bendras organizacijų atstovų pasitarimas sudarė komitetą, kuris rūpinsis parašų rinkimu. Pas kuriuos to komiteto nariai atsilankys namuose, be jokių abejojimų, pilnai pasitikėdami galite pasirašyti, jei tik turite noro del tokių mokyklų atidarymo, kaip kad viršuj išdėstytos sąlygos. Laiko nedaug belieka. Tuojaus prasidės mokyklinis sezonas, todel šis darbas negali būti vilkinamas. Komitetas rinkdamas parašus nežino visų lietuvių adresų ir pas kitus gali neužeiti, arba užėjęs gali nerasti namie, arba del vienokių ar kitokių priežasčių, tėvai norinti turėti del savo vaikučių lietuviškas mokyklas, galite būti nepasiekti. Todėl galite kreiptis pas komiteto narius namuose del pasirašymo po prašymu, būtent: Pt. St. Charles ar Ville Emord lietuviai kreipkitės pas **J. Lesevičių, 2537 Chateauguay St.** ar pas **A. Matiuką, 2474 St. Charles St.** Frontenac'o distrikto ar Rosemounto kreipkitės pas **M. Navikevičienę, 2588 Bercy St.,** ar pas **A. Čekaitį, 2159 Gascon Ave.**

Darbas pradėtas. Vykdykime jį gyveniman, visi lietuviai įrodydami savo solidarumą, kad mes esame lietuviai, mylime savo kalbą, ir kaip teisėti Kanados piliečiai, kad turėtume lygias privilegijas, kokias turi visi Kanados piliečiai ir savo kalbos mokyklas vaikučiams.

J. Lesevičius

Rezoliucija

(Atkelta nuo 2 puslp.)

liaudies demokratines teises, ar ekonominį žmonių būvio pagerinimą. Politinių priešfašistinių kalinių išliuosavimas, šiandien Lietuvos liaudžiai opiausias klausimas, kam rūpi budėti Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje ir reikalui esant ją ginti. Pūdymas kalėjimuose Lietuvos liaudies draugų ir Nepriklausomybės gynėjų, puldo kaip Lietuvos žmonių, taip ir užsienio lietuvių dvasią ruoštis, pavojui ištikus, ginti Lietuvos Nepriklausomybę.

A. Matiukas
LLD 137 kp. Pirmininkas
P. Matulaitytė
Sekretorius

Pastaba: Kitą tokio pat turinio rezoliuciją prisiuntė LLD 47 kp., Montreal, Que. Jų rezoliucija priimta liepos 14 d. 1939 m., kuri pasirašyta pirmininko A. Čekaičio ir sekretoriaus G. Pelekausko. Jos netalpiname, nes tai būtų pakartojimas.

Redakcija

Kaip Eina Organizacinio Fondo Vajus Ketvirtame Rajone

LLD Ketvirto Rajono Komitetas liepos 18 d. besvarstydamas įvairius organizacinius reikalus aptarė ir organizacinio fondo vajaus eigą.

Kaip rodo pranešimai iš kuopų, tai organizacinio fondo vajus ketvirtam rajone eina gerai. Draugai ir draugės įvertina mūsų organizacijos svarbą ir reikalingumą palaikyti pilno laiko nacionalį organizatorių. Mes galime būti tikri, kad ketvirtam rajonui skirta kvota bus sukelta su kaupu.

LLD 139 kuopos draugai-ės colemaniečiai yra užsidėję savo kvotą sukelti $15.00 ir pranešė mūsų rajono sekretoriui, kad jie savo planą pasirįžę išpildyti su kaupu. O žinant iš praeities, kad draugai-ės colemaniečiai savo užsibrėžtus planus visuomet realizuoja, tai jau dabar galime spėti, kad jie savo planus praves taip, kaip pravedė naujų narių rekrūtavimo vajuje — paliks šio vajaus čiampionai. Jų kaimynai, Hilcresto, Bellevue ir apylinkės draugai-ės, nors nepranešė kokią kvotą užsidėjo, bet pranešimai rodo, kad ir jie pasirįžta nepasiduoti savo kaimynams colemaniečiams.

Iš Lethbridge draugai-ės praneša, kad kaip tik jie susirinks iš darbų į miestą, taip greitai imsis darbo pravedimui organizacinio fondo vajaus. Šiuos žodžius rašant, mes įsitikinę, kad jau ir pas draugus-es lethbridgiečius eina vajaus darbas. Lauksime jūsų pasidarbavimo rezultatų.

Kaip eina organizacinio fondo vajus tarpe British Columbijos draugų-ių, jie dar nepranešė, bet tikimės, kad irgi talkininkaus, kaip ir praeityje. Jei dar nepradėtas, tai labai prašome pradėti ir rugpiūčio mėnesį pasiaukaukime vajaus pravedimo darbui.

Rajono komitetas atkartotinai kreipiamės į visas LLD ketvirto rajono kuopas prašydami, kad tos kuopos, kurios dar nenusistatę organizacinio fondo sukėlimui kvotų, kad nusistatytų ir apie tai praneštų per spaudą ar rajono sekretoriui laiškais. Mat, draugai ir draugės edmontoniečiai nori žinoti, kiek jiems liks sukelti iš LLD Kanados Veikiančio Komiteto rekomenduotos ir mūsų rajono prisiimtos sukelti $75.00, rajoninės kvotos. Mes nekantraudami laukiame, nes irgi nenorime likti paskutiniai šiame vajuje.

Nors draugai-ės edmontoniečiai pereitame naujų narių gavimo vajuje jaučiasi daug pralaimėję — neteko Istorinės Raudonos Vėliavos, bet šiame vajuje pasirįžę lenktyniuotis su draugais-ėms colmaniečiais. Edmontoniečiai jau turi sukėlę apie $25.00, kas reiškia, apie trečdalį visos rajoninės kvotos, o bilietėlių pardavinėjimas, aukų rinkimas ir dar vienas parengimas tiems tikslams planuojamas ruošti.

Įdomu būtų žinoti, kaip darbuojasi mūsų kaimynis trečias rajonas, su Centralinės Kanados didmiesčiu Winnipegu? Kaip eina organizacinio fondo vajus Plačiojoj Ontarijoj, ką veikia antro rajono draugai-ės? Pirmo rajono draugai-ės, su didžiuoju Montrealiu ir didžiausia lietuvių kolonija, praneša, kad darbuojasi organizacinio fondo sukėlime. Jie turi daugiausia sumanymų del gerinimo organizacinio darbo, juos privercia būti sumanesniais Duplesio fašistinė reakcija. Laukiame pranešimų spaudoje kas, kur ir ką veikia organizacinio fondo vajaus pravedime.

Na, draugai ir draugės, už darbo. Lai nelieka nė viena Kanados lietuvių kolonija neprisidėjus prie pasekmingesnio pravedimo organizacinio fondo vajaus.

LLD Ketvirto Rajono Komitetas

Prandas Adomėlis Palaidotas Labai Iškilmingai

(Atkelta nuo 1 puslp.)

šeši draugai ir kiti šeši draugai šalimais ėjo garbės sargyboj. Tai tikrai buvo liūdnas ir įspūdingas vaizdas, momentas, kada reikėjo skirtis su brangiuoju draugu . . .

Liūdi Vilniečiai — Visi

Netekimas Prano, kuris buvo šeimininku "Vilnies," nuliūdino visus. Pirmadienį nuo 1:30 val. iki 2.30 val. po pietų uždaryta "Vilnies" raštinė, sustojo spaustuvėje mašinerijos, sustojo veikęs redakcijos štabas. Tai padaryta pagerbimui mūsų brangaus draugo, kuris gyvas būdamas su mumis visais dalinosi mintimis, dalinosi rūpesčiu, dirbo "Vilnies" gerovei.

Nuslydėjus į Kapines

Kapinėse, toj amžinoj ilsėjimosi vietoj, šimtai draugų susikuopė mintimis ir gailesčiu, atsisveikinimu su Pranu. Pradėta pritaikyta graži, bet liūdna programa. Atsisveikinimo prakalbas pasakė dd. L. Pruseika, ir Vincas Andrulis.

Pasigirdo liūdnas dainos balsas dd. A. Kenstavičienės ir Al. Brazio . . . Balsai liūdnai užgavo draugų širdis . . . Daugelio akyse pasirodė ašaros . . . Kapinių lauke skambiai ir griausmingai aidėjo Internacionalo garsas . . .

Susikuopę, Ištvermingai Dirbsime Toliau

Nors skauda širdys draugams, giminėms, Prano pažįstamiems, bet mes, gyvieji, progreso ir kovų už geresnį gyvenimą veikėjai, nors gailiai, bet ištvermingai sudėję pažadus prie draugo kapo, einame toliau į gyvenimą. Draugas Pranas to paties troško kaip ir mes: ne verkti ir liūdėti, bet dirbti gerovei žmonių, darbininkų klasei, panaikinimui žmogaus išnaudojimo.

Vienas geriausias draugas išėjo iš mūsų tarpo; prie jo kapo sudėti mūsų žodžiai, nuriedėjusios gailesčio ašaros tesustiprina kievieną pažangaus judėjimo kareivį, teduoda daugiau energijos, pasiryžimo dirbti tą darbą, kurį dirbo Pranas.

—Draugas
(Vilnis)

Lengvieji Lenkijos tankai laikemanievrų. Lenkijos valdžia sako, kad Lenkija naziams nenusileis. Tik tai klausimas stovi, ar neparduos jos Anglijos valdonų politika. Vilkinimas sudarymo pakto su Sovietais tarnauja ne Lenkijai, o naziams.

Iš LLD 162 Kp. Susirinkimo

TORONTO. — Nors pereito penktadienio vakare oras buvo gana šiltas ir nelabai vyliojo lipti į tretį aukštą į kambarį ir ten išsėdėti keletą valandų, o traukte traukė kur į kokį parkelį atsikvėpti po dienos darbo, bet nežiūrint to, nemažas būrelis aldiečių susirinko į kuopos mėnesinį susirinkimą ir svarstė visuomeninius reikalus.

Organizacinio Fondo vajus

Draugas J. Berškis pranešė, kad pereitą susirinkimą išrinktas komitetas pravedimui vajaus turėjo parengimą, per kurį buvo sukelta $38.05. Greitu laiku komitetas mano susieiti ir išgalvoti vėl ką nors, kad sukėlus daugiau paramos tam reikalui. Taipgi ragino visus tuos, kurie turi tikietėlių knygutes, kad nesinešiotų kišenėse, o platintų.

Ukrainų Festivalis

Draugas V. Kirvela raportavo, kad jis pridavęs ukrainų festivalio komitetui už parduotus tikietus $24.55. Komisija taipgi parūpino keletą vietų pernakvoti festivalio programos dalyviams. Tai geras ir naudingas pasidarbavimas. Galima dar priminti tas, kad visoms tautoms kooperuojant minimas ukrainų festivalis davė džiuginančius rezultatus ne tik ukrainų progresyviam judėjimui, bet ir visai Kanados pažangiai visuomenei, nes tuo uždavė didelį smūgį ukrainų nacionalistams, kurie darė viską, kad tą ukrainų progresyvį meniškų jėgų susibūrimą pakrikdyti. Bet jiems tas nepasisekė. Šeštadienio vakare Mutual Arena buvo pilnai pripakuota ir kitiems net teko grįžti nemačius programos (Mutual Arenoj buvo sutalpinta virš 12,000), o sekmadienį, Finų Kempėse, taipgi dar nematytos minios susirinko. Spaudoje buvo matyti, kad ten dalyvavo apie 15,000.

Streikieriams Parama

Pereitam susirinkime apsiėmę du draugai ir dvi draugės pereiti per lietuvius parinkimui aukų gumos streikieriams savo darbą atliko girtinai. Draugė U. Kevėžienė raportavo, kad viso tapo sukelta $6.85. Taipgi dar gauta ir maisto produktų.

Liaudies Balso Piknikas

Draugas Z. Janauskas, pikniko rengimo komisijos vedėjas, pranešė, kad prie pikniko ruošiamasi labai stropiai.

Nors iki 13 dienos rugpiūčio dar šmotas laiko, bet jau reikia visiems pradėti prie jo ruoštis ir kviesti svečius iš tolimesnių kolonijų į Liaudies Balso pikniką. Iš praeities žinome, kad Liaudies Balso piknikai, kuriuos ruošia tik sykį vasaros sezone, esti didžiausias sąskridis Toronto ir apylinkės lietuvių. Tad ir šis piknikas, sprendžiant iš rengimo komisijos ruošimosi, galima drąsiai sakyti, bus vienas iš didžiausių piknikų. Drg. J. Morkis, kuris organizuoja jaunuolius pikniko programai, turi ką tai slapto ir nenori išduoti sekreto iki pačiam piknikui. Jis sako: "Šiais metais Liaudies Balso pikniko dalyviai pamatys tą, ko nematė ir vargiai ar teks kitą sykį matyti tokį juokingą šposą."

Draugas K. Kilikevičius Dalyvavo Susirinkime

Užbaigus ant dienotvarkės padėtus klausimus svarstyti, susirinkimo pirmininkas pašaukė tarti kelius žodžius draugą K. Kilikevičių — Kanados Veikiančio Komiteto sekretorių ir Kanados lietuvių nacionalį organizatorių. Draugas K. Kilikevičius davė trumpą išvadą iš susirinkimo eigos ir paragino susirinkusius dar su didesniu pasiryžimu darbuotis LLD budavojime. Ant galo perskaitė iš Centro Komiteto laišką, kuriame ragina visus LLD narius pasimokėti narines duokles, kurios yra labai reikalingos pabaigimui išleisti knygos.

Iš laiško galima buvo suprasti, jeigu nepasistengs greitoj ateityj nariai pasimokėti narines duokles, tai susitrukdys knygos išleidimas. Tad visų LLD narių, kurie dar nepasimokėję narinių duoklių, pareiga kuogreičiausioj ateityj užsimokėti, kad nesutrukdyti LLD Centro Komiteto darbo — išleidimo knygos.

Kuopos Korespondentas

Kento kunigaikštienė "perkrikštija" anglų kruizerį Perth, į Amphion, nes jis perleidžiamas Australijai. Visos dominijos apsigynimo priemones stiprina ir stiprina. O to priežasties — Vokietijos nazių ir Italijos fašistų agresingumas.

Pranešimas!

Siuomi visiems montrealiečiams pranešu, kad atidariau krautuvę ir dirbtuvę 0683 Charlevoix St. (Point St. Charles), Montreal. Parduodu įvairius vyriškus ir moteriškus laikrodžius, deimantinius žiedus ir vedybinius lenciūgėlius, špilkas, branzolietus, taipgi sieninius ir budinančius laikrodžius. Duodu ir ant išsimokėjimo.

Taisau įvairių išdirbysčių laikrodžius. Už darbą garantuoju.

J. K. Deksnys, Jeweler

Tel. PL. 9659 | Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisnių patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

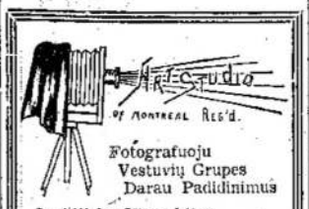

Fotografuoju
Vestuvių Grupes
Darau Padidinimus
Ir Atlieku Visus kitus
Fotografijos Darbus
23 ST. CATHERINE ST. W.
MONTREAL, QUE.

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

Lietuvaitė Plaukų Taisytoja
BIRUTĖ DUDONAITĖ
Atliekame visokį kultūrinį plaukų ir nagų papuošimą.
Specialis permanentas su mašina ir be mašinos.
2515 Centre St. — Montreal

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4 — 5 po piet ir sulig susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papigintą kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTERAL, QUE.

Tel. LA. 1804
J. SKINKIS
Lietuvis Siuvėjas
Siuvame sulyg mieros iš geriausių medžiagų vyriškus ir moteriškus drabužius.
Darbą atliekame greitai, geral ir pigiai
2006 BLEURY ST. (Kampas Ontario St.) MONTREAL

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

Training Young Citizens

(From IV Canadian Youth Congress)

It is important today, to see that the youth are taught in elementary and secondary schools to become good citizens of tomorrow. Thus, it was felt that changes were necessary in the modern educational system in order to improve future citizens. The most stress put on, in academic and vocational education, was the necessity of making changes in the present curricula in order that technical and academic training would be more closely associated. The curricula should encourage talented musicians and dramatists i. e. more musical and dramatic training. A strong appeal was made for the extension throughtout Canada of the Enterprise Educational program now in force in Alberta and British Columbia, which emphasizes the use of individual and group projects, student participation in planning curricula, and democratic self-goverment.

It was the opinion of the majority that free education should be given throughout the Dominion up to grade twelve inclusively. It was also recommended that the enactment of legislation compelling the attendance at school to the age of 16 years. For those, who were unable to attend at an early age, it was decided that means be provided for continuing education whereby they may compensate themselves for opportunities lost in earlier life and may adjust themselves to the social, civic and economic responsibilities of adult life.

Recognizing that citizenship training plays and important part in the development of human personality, it was recommended that the Congress strongly urge the continuation and extension of the Dominion Provincial Youth Training Program, with some improvements. Also, courses should be provided which would allow for more practical work; if possible works projects should be organized in coordination with all technical training. Modern industrial methods have shown that all technical workers must learn constantly and that preliminary training comes best from practical work. Youth should be given the opportunity to work on socially constructive projects and where possible those projects should be revenue-producing, or at least self-liquidating.

Realizing the futility of any youth training plan that does not result in gainful employment, it was recommended that the Federal Government immediately set up a permanent employment commission (not just a reporting commission) to deal with this problem so vital to the future of Canada.

A recommendation was made that young people be employed under Trade Union conditions, and where Trade Unions do not exist, under the Minimum Wage laws. In connection with this, youth was urged to take advantage of the Lapointe Amendment to the Criminal Code facilitating their entry into Trade Unions.

It was felt that unemployment, malnutrition and poor working conditions are the main reasons for the great and increasingly serious conditions of National health and physical and mental deterioration.

Recommendations for the improvement of National health were as follows: a) Providing a higher standard of living. b) More hospitals, sanitaria and other medical facilities. c) Provision of free and adequate medical attenion to those who cannot afford such. d) Free and compulsory medical examination and attention in all schools. e) Sex education for youth in Canada administered by governmental bodies. f) Slum clearance program. g) More stringent enforcement of existing medical and health regulations especially in respect to those engaged in the handling of food or drink for public sale or consumption.

— *Nancy.*

A NEW DEFINITION

The meaning of the word "collision" was being explained by the teacher of the class of small boys and girls.

"A collision," she said, "is when two things come together unexpectedly."

Immediately a small boy jumped up and said : "Please, teacher, we have had a collision at our house."

"Whatever do you mean?"

"Well, mother just had twins."

BRITAIN'S FAMOUS MILER BACK TO FORM

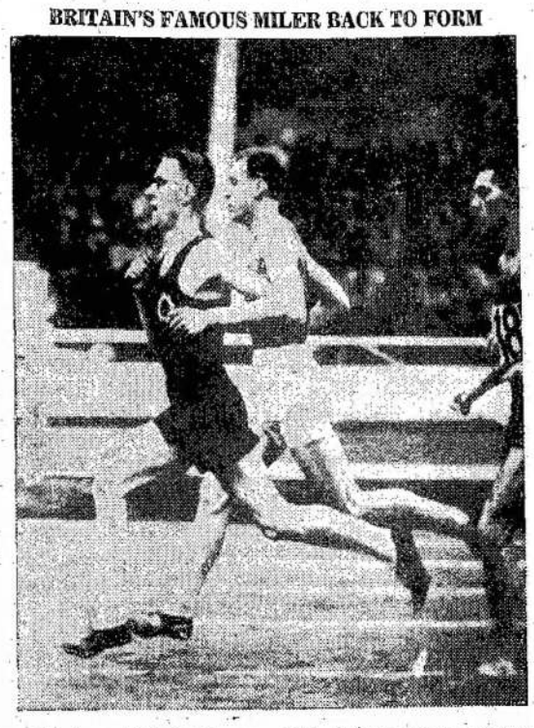

Sidney Wooderson, Britain's famous middle distance runner, and holder of the world's record for the mile, is seen above winning the British Amateur Athletic Association Mile Championship in 4 minutes 11.8 seconds, a new record for the A.A.A. Wooderson came to the United States a few weeks ago to run in the Princeton Mile. He was bumped near the end of the race and stumbled, but experts claim it was overtraining and not the fall which made him lose the race.

"HEADLINES"

Monthly Review
By
Ace Reporter

GLADYS BATULEVIČIUS' HOME DAMAGED BY FIRE

On July 16, 5.30 P.M. the home of Gladys Batulevičius was damaged by fire. The origin of the fire is unknown. The extent of the damage to the building itself amounts to approximately $1,000. The rear kitchen was burned to the ground. Furniture and clothes were a complete loss.

The ironical thing about this is that the insurance on the furniture expired just the day before.

The loss of the radio has hit Gladys and her other sisters and brother. Living in the rural part of the town of Weston makes a radio an essential piece of amusement to these young people.

Irrespective of all this ill-luck the young brother and sisters, Gladys being the oldest, have held their heads high.

The home was built last year by the hands and sweat of Mr. Batulevičius. For the present the family has retreated to the hay-stack in the barn for sleeping quarters.

* * * * *

UKRAINIAN NATIONAL MUSIC FESTIVAL

According to August Bridal, amusement reviewer of the Toronto Star, the Ukrainian Music Festival, held in Toronto on July 15-16, was one of the three greatest events ever staged in Canada, since it was discovered by Lief the Lucky.

These Progressive Ukrainians have shown to the rest of Canada what we Lithuanians and many other foreign nationalities are doing since our parents' arrival to this country.

What we Lithuanians do on a small scale, the Ukrainians did on a large scale.

The old hoax that the foreigners are illiterate, crude and a liability to the Dominion of Canada has been proven false. The foreigners have shown that they can apply themselves to this new country and be an asset to progress of the whole community.

The term foreigner no longer is despised. It is the foreigners who built this country ant it eventually shall be the foreigners who will own and rule it in the place of parasites and cheap politicians.

* * * * *

INSURANCE AGAINST RAIN

The Ukrainian Music Festival Picnic held at Woodbridge, Ont. on July 16 was insured against rain to the amount of $1,000.

* * * * *

WORKING BEHIND THE SCENES

Knowing that they will be unable to be present at the Liaudies Balsas' Annual Picnic, Hilda and Lily Sarapas, decided to contribute to the preparation work in their own way. If you happen to see any attractive posters on Queen or Dundas streets you may be sure that they are the work of these two girles. Thanks girls and a happy vacation to you.

ATTENTION, GIRLS!!!

Girls' Choir rehearsal will be held on Monday, July 31st, 8.30 P.M. 6 Denison Ave. Please be on time, so that rehearsals may be short and sweet. The rehearsals are in preparation for the L. B. Annual Picnic, Aug. 13th.

Bernice Yauga

NOTHING, BUT THE BEST

—Who says so?

—I did. So what of it?

—Come on, cut the argument and let us in on the news.

—Be patient, I will.

Is everybody calm and cool? Well here goes.

Ladee-e-es and Gentlemen, it gives me great pleasure to present to you this afternoon the thirteenth day of the eight month of the 39th year of the twentieth century after the birth of Christ a man who is known to all Torontonians (Liths) as "my hero" best chairman, administrator, and a long line of other degrees, Mr. "Jimmy" Janauskas as the Master of Ceremonies for the Annual Liaudies Balsas Picnic.

This introduction has just been delivered over an imaginary Public Address System. "Jimmy" shall have the privilege of speaking over a real P. A. system. From that very same microphone he shall acquaint you with the beautiful "Mrs." Helen Degutis. Helen has received a warm reception whereever she appeared with her songs.

The girls choir under the direction of the youthfull Miss Bernice Yauga are promising Jimmy and the rest of us a pleasant thrill. As for the other attractions of the picnic read next week's special article on the subject, but we must remind you that the surprise is in the rats. They are going to steal the whole show, even from "Jimmy." Don't forget to read next week's issue.

"Jimmy's" Shadow

HOW MANY CRUNCHES?

"How did Maguire lose the fingers of his right hand?"

"Oh, he put it in the horse's mouth to find how many teeth he had."

"And then what happened?"

"The horse closed his mouth to find out how many fingers Maguire had."

L.L.D. 162 Kuopos Ruošiamas Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadienį, 13 Rugpiūčio (August)

Westone Prie Masio Farmos

Šis piknikas bus įdomiausias ir didžiausias iš visų šią vasarą buvusių piknikų.

Bus perstatoma koncertinė programa, kurią pildys Toronto lietuviai jaunuoliai menininkai ir keletas akrobatikos numerių, kuriuos atliks tarptautiniai pasižymėję akrobatai.

Lenktynės su baliūnais.

Virvės traukimas.

Daug įvairumų ir juokų vaikams.

Už visus laimėjimus bus įteiktos dovanos.

Šokiai prie geros muzikos iki vėlumos.

Trys geros dovanos bus išstatytos laimėjimui, kurias laimėti turės progos kiekvienas piknike dalyvaujantis.

Kviečiame visus atsilankyti ir sueiti savo pažįstamus iš arti ir toli.

RENGĖJAI

"Katastrofa už 20 Metų"

Besiartinant SDKLSPD suvažiavimui, torontietis A. Frenzelis Naujienų Nr. 162 pasiskelbė neapmokamu patarėju duoti patarimus apie šaukiamą suvažiavimą. Jis paėmęs pusantrų metų senumo draugijos finansines atskaitas pradėjo per Naujienas "įrodynėti," kąd "numirę nariai gaus tik po penkis dolerius." Prastas patarėjas, kad nežino tokių dalykų, kuriuos žino visi nariai. Laike draugijos gyvavimo yra mirę virš 50 narių ir visiems buvo išmokėta pomirtinė sulyg konstitucijos.

Jeigu Sūnų ir Dukterų Draugijos nariai būtų toki bukapročiai, kap A. Frenzelis, nicko neveiktų, tik mokėtų duokles į draugiją ir lauktų 20 metų sukankant, kada turi įvykti Frenzelio pranašaujama katastrofa, arba Naujienų pranašo mirties dekretas del 700 narių, tai tokiu atsitikimu galėtų kilti klausimas, ar nėra kas bloga su draugija ir jos nariais, bet dabar visi žino, kad Frenzelio pranašystė nestato nė narių nė draugijos pavojun, o tik pakelia klausimą, ar su tuo žmogum neatsitinka kas nors negerai. Kažin kodėl jis dar nepradėjo pranašauti, kokia liga turi numirti visi mūsų draugijos nariai-ės vienais metais. Gal paskelbsi, Naujienų pranaše?

Sūnų ir Dukterų Draugijos nariai gerai žino, kad jeigu jie draugijos nebudavotų, o griautų, tai nereiktų nė 20 metų, kad neliktų nė draugijos ir nė vienos penkinės. Bet kada nariai draugiją budavoja įrašydami kasmet po apie šimtą naujų narių, tai draugijos gyvenimas užtikrintas, o Frenzelio pranašystė, apie "katastrofą po 20 metų" yra kvailas dalykas.

Kitoje vietoje, toje pat Frenzelio pranašystėje, nori atsirekomenduoti save melagiu, kur sako, kad "Centro Komitetas slepia nuo narių finansinę apyskaitą." Čia kyla klausimas, kas yra su tuo žmogumi? Juk visi gerai žino, kad Centro Komiteto finansinės knygos yra atdaros del visų draugijos narių ir atskaitos duodamos viešai. Na, o jau jeigu randasi narių gyvenančių "patarėjo" galva, tai gali užeiti į draugijos raštinę ir persitikrinti, kad draugijos finansinis stovis yra daug skirtingesnis.

Kažin kodėl "patarėjas" F. pasiėmė seną atskaitą, nuo 1937 ar 1938 metų pirmo ketvirčio. Turbūt pabūgo, kad pranašystėje "nesukluptų." Vargšas ėmė senesnę apyskaitą, norėjo demoralizuoti šaukiamą suvažiavimą, bet vistiek neišdegė nei pranašystė, nei demoralizavimas šaukiamo draugijos suvažiavimo, bet viena kas jam pavyko, tai įrodyti, kad Naujienos ir toki jų bendradarbiai turi tikslus griauti pašalpines draugijas, kenkti lietuvių darbo žmonių vadovybei.

Ar nebūtų geriau, kad Naujienų pranašas A. Frenzelis būtų pasiėmęs S.L.A. ir matematiškai išskaičiavęs, o išvadą naudodamas būtų galėjęs paruošti pranašystę, kuri būtų įrodžius, kad S.L.A. gaus dar greitesniu laiku katastrofišką galą.

A. Morkis
Centro Pirmininkas

SŪNŲ ir DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINES DRAUGIJOS 1-ma KUOPA

Rengia

PIKNIKĄ

Sekmdienį, Liepos 30 Dieną

Westone, prie draugų Masių ūkės

Šokiams grieš gera muzika. Bus visokių pamarginimų

Trokai veš nuo Gare Vale Ave., nuo pirmos val. po pietų.

Kviečiami visi Toronto ir apylinkės lietuviai atsilankyti

Parengimų Komisija

Pranešimai

Toronto, Ont.

Piknikas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Draugijos 1-ma kuopa rengia linksmą **pikniką,** kuris įvyks ateinantį sekmadienį, liepos 30 dieną, Westone, prie draugų Masių ūkės.

Šokiams grieš gera muzika. Taipgi bus visokių pamarginimų ir įvairumų praleisti linksmai laiką.

Trokai veš nuo Gore Vale Ave. Pradės vežti pirmą valandą po pietų.

Kviečiami visi Toronto ir apylinkės lietuviai atsilankyti.

Parengimų Komisija

Sūnų ir Dukterų Draugijos Narių Žiniai

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos protokolų sekretoriaus pareigas eina J. Kevėža. Tad visais kuopos reikalais kreipkitės pas jį: **J. Kevėža, 157 Gore Vale Ave.**

Montreal, Que.

Linksmūs Šokiai

LLD 137 kp. Moterų Skyrius ruošia **linksmus šokius,** šeštadienį, liepos (July) 29 d., posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St.

Šokiams grieš gera muzika. Parengimo ruošėjos darbuojasi, kad parengimas būtų linksmas, įdomus, žavintis ir gražus. Tad kviečiame visus Montrealiečius lietuvius-es kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Lauksime.

Pradžia 8 val. vak.

Pastaba: Esant labai karštam orui, parengimas neįvyks.

Parengimų Komisija

Meet All Lithuanians
At
NORTHERN HOTEL
Winnipeg, Man
Rooms
By Day, Week and Month
826 Main St. Phone 55 900

Tel. MElrose 0318
Hollywood Cafe
Lietuviška Valgykla
Šviežias ir geras maistas
Pietūs nuo 15 iki 50 cnt.
Atdara visada
223 OSSINGTON AVE.
TORONTO
Kampas Ossington - Dundas
Maloniai visiems patarnaujame

Dr. F. Rybak
M.D., C.M., L.M.C.C.
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 323
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

Tel. WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Tel. EL. 6579 — WA. 8714
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agental
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.
138 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO